

Tartu Ülikool

Sotsiaal- ja haridusteaduskond

Ühiskonnateaduste instituut

Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava

Helen Räim

Eesti filmi kajastus filmiblogides ja ajakirjanduses

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Ragne Kõuts-Klemm, (PhD)

Tartu 2015

Sisukord

1. Sissejuhatus	4
2. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad	6
2.1 Kes on filmikriitik?	7
2.1.1 Filmikriitika olemus	7
2.1.2 Filmikriitika blogides	8
2.2 Filmikriitika käsitusviisid ja rõhuasetused	9
2.2.1 Ajakirjanduse käsitusviisid ja rõhuasetused	10
2.2.2. Filmiblogide käsitusviisid ja rõhuasetused	10
2.2.3 Filmikriitika diskursuste valik	11
2.2.3.1 Martin Oja ja Maarja Hindoalla analüüsikategooriad	11
2.2.3.2 Marc Verboordi analüüsikategooriad	12
2.3 Blogide ja ajakirjanduse funktsioonid ning lugejaga loodav suhe	13
2.3.1 Dialoogi tekkimine	13
2.3.2 Filmikriitika funktsioonid	14
3. Uurimustöö eesmärk, uurimisküsimused ja metodoloogia	17
3.1 Uurimisküsimused	17
3.2 Valim	17
3.3 Filmikajastused trükimeedias november 2014- jaanuar 2015	20
3.4 Metoodika	20
3.4.1 Filmiblogide üldpildi analüüs	21
3.4.2 Filmiblogide üldpildi analüüs filmi „Kirsitubakas“ kajastuste kaardistamiseks	23
3.4.3 Filmi „Kirsitubakas“ kajastuste analüüs	25
4. Filmitemalised postitused filmiblogides ja ajakirjanduses november 2014- jaanuar 2015	27
4.1 Väljaanded	27
4.2. Eesti filmiblogide postitused	27
4.2.2 Filmiblogide postituste žanriline jaotus november 2014- jaanuar 2015	29
4.3 Eesti filmi temalised kajastused trükimeedias	31
5. Eesti filmi representatsioon filmiblogides, Mürilehes ja Sirbis 2013- 2014 filmi „Kirsitubakas“ näitel	35
5.1 Filmiblogide, Mürilehe ja Sirbi üldpildi analüüs	35
5.1.1 Eesti filmi kajastamine filmiblogides	35
5.1.2 „Kirsitubaka“ kajastused Mürilehes ja Sirbis	36
5.1.3 Žanrid	36
5.1.4 Tekstide ilmumise seaduspärasused	37
5.2 Filmi „Kirsitubakas“ kajastuste sisuanalüüs	38

5.2.1 „Kirsitubaka“ ülevaade	38
5.2.2 Filmi autor.....	38
5.2.2.1 Võrdlus varasemate teoste ja teiste autoritega	39
5.2.2.2 Autoriga samastumine.....	40
5.2.3 Näitlejatöö.....	41
5.2.4 Tehniline ja kunstiline teostus	42
5.2.5 Kultuuriline ja ühiskondlik ulatus.....	44
5.2.5.1 Võrdlus varasemate teostega	44
5.2.5.2 Ühiskondlik hoiak	45
5.2.6 Isiklik hoiak	46
5.2.7 Diskussiooni tekkimine.....	48
6. Järeldused ja diskussioon.....	50
6.1 Järeldused.....	50
6.2 Diskussioon	56
7. Kokkuvõte.....	59
8. Summary.....	62
9. Kasutatud kirjandus.....	64
Lisad:.....	67
Lisa 1. Aktiivsete filmiblogide kaardistus 2013-2014	67
Lisa 2. „Kirsitubaka“ teemalised artiklid filmiblogides, Sirbis ja Mürilehes	75
Lisa 3. Kodeerimisjuhend („Kirsitubakas“)	76
Lisa 4. Eesti filmid 2013-2014.....	77
Lisa 5. Tabel: Kõik postitused filmiblogides perioodil november 2014- jaanuar 2015.....	80
Lisa 6. Tabel: Eesti filmiblogide Eesti filmi teemalised postitused november 2014- jaanuar 2015.....	83
Lisa 7. Tabel: Eesti filmi teemalised postitused filmiblogides november 2014- jaanuar 2015 žanriline jaotus	85
Lisa 8. Tabel: Filmi „Kirsitubakas“ kajastused filmiblogides 2013-2014.....	88
Lisa 9. Tabel: Filmi „Kirsitubakas“ kajastused Mürilehes ja Sirbi 2013-2014	89

1. Sissejuhatus

Tehnoloogiliste võimaluste laienemine on kaasa toonud suurema ligipääsu informatsioonile, kui kunagi varem. Informatsiooni liikumist on harjumuspäraselt suunanud ajakirjandus. Mis saab aga olukorras, kus uute kanalite ja levikuvõimaluste tõttu võib informatsiooni loojaks olla igaüks? Üks sellistest uue aja nähtustest on ka blogimaastik.

Erinevalt traditsioonilisest ajakirjandusest pole blogid tavapäraselt reguleeritud sisu tootmise ega vormi poolest, kirjutada võib igaüks ja kõigest, millest hing ihkab. Seeläbi tekib uus arutelude areen, kus käsitletakse osaliselt samu teemasid, mida trükiväljaannetes, aga samas on ka suurem vabadus esitada uusi vaateid ja lähenemisi. Kas ja millist erinevust võib seljuhul näha käsitletavate teemade sisus ja vormis, võrreldes blogisid traditsioonilise ajakirjandusega? Sellest mõttekäigust inspireerituna arenes välja ka antud töö, mis uurib Eesti blogimaastikku ja Eesti filmi kajastusi võrguühiskonnas. Aga veelgi enam, annab ülevaate ka Eesti filmiajakirjanduse motivatsioonist trükimeedias.

Minu töö eesmärgiks on ka uurida, mida lisavad blogid filmitemaaliste arutelude areenile. Selleks võtan analüüsi alla aktiivsed filmiblogid Eestis, et hinnata, kuidas mõtestavad autorid oma tekstiloomelist tegevust, ning milliseid vormilisi ja žanrilisi valikuid see endaga kaasa toob. Põhjaliku ülevaate saamiseks kaardistan esmalt kõik Eesti filmiblogide postitused, mis on ilmunud kolme kuu jooksul, alates novembrist 2014 kuni jaanuarini 2015. Väljavalitud postituste seast vaatlen eraldi Eesti filmi kajastusi, nende osakaalu ja vormi ning veidi hiljem ka sisu. Blogitekstidele lisab olulist võrdlust materjal Eesti kultuuriajakirjanduse uuringust, mis käsitleb sama ajavahemiku filmitemaalisi tekste Eesti ajakirjanduses. Väljaannetest on lähema vaatluse all kultuurilehed Sirp, KesKus ja Teater. Muusika. Kino. Samuti Mürileht trükiversioonis ja internetis, lisaks ka päevalehed Postimees ja Eesti Päevaleht ning nädalalehed Eesti Ekspress ja Maaleht.

Saamaks paremat ülevaadet filmiblogide Eesti filmi teemaliste postituste sisust, on töös järgnevalt võimalik tutvuda ka Eesti filmi „Kirsitubakas“ kajastustega filmiblogides, Mürilehes ja Sirbis, mida analüüsisin laiemalt oma seminaritöös: „Eesti filmi representatsioon filmiblogides, Mürilehes ja Sirbis 2013-2014 filmi „Kirsitubakas“ näitel“. Seminaritöös kaardistasin esmalt blogide aktiivsust ja sisu Eesti filmi teemadel, et mõista täpsemalt, millist sisendit annavad filmiblogid üldisele kultuurimaastikule. Selleks, et saada

esmane ülevaade, kuidas toimub blogides filmiteemaline arutelu võrreldes kultuuriajalehtedega, analüüsisin täpsemalt 2014. aasta Eesti filmi „Kirsitubakas“ kajastusi. Pidades silmas, et osa kultuurikriitikast ja -ajakirjandusest on uute kanalite laiahaardelisuse tõttu liikunud interneti, on oluline saada põhjalik ülevaade, kuidas toimuvad kultuuriteemalised arutelud võrguühiskonnas ning milliseid iseloomulike jooni see eneses kannab.

Kuid miks üldse uurida Eesti filmi representatsiooni? Filmikunst ei sattunud töö fookusesse juhuslikult. Massimeediumina annab see edasi väga kompaktse terviku just kindla hetke kultuuriseisust, hõlmates ühiskondlikelt olulisi teemasid, tehnika arengut, kunsti, muusikat. Ilmar Raag (2012: 1561) on öelnud, et film suudab võimendada teisi kunste ja tervikuna kultuuris liiklevaid teemasid ning tähendusi. Peeter Torop (2012: 1544) viitab filmile, kui kultuuri tüvitekstide loojale, millest tuleneva teadvuse kaudu oskavad inimesed ühes kultuuriruumis üksteisega suhestuda, lisades, et filmikunst võib käivitada ühiskonnas diskussioone, mille kaudu vaieldakse selgeks suuremadki teemad. Seetõttu on oluline, et need diskussioonid tõepoolest ka ühiskonnas käivitatakse ja siin tulebki sisse kultuuriajakirjanduse, aga ka filmiblogide roll, mis lisavad omapoolse tõlgenduse filmitegija poolt öeldule. „Eesti filmi arengusuunad 2012-2020“ dokumendis kirjeldatakse filmikriitikat, kui filmivaldkonna olulist tagasisidemehhanismi. Kui Eesti filmiõpe kogub üha hoogu ja aastas väljaantavate filmide arv on tõusu teel, siis kuidas peab sellega sammu tagasisidemehhanism ehk filmikriitika?

Töö hõlpsamaks lugemiseks toon kiire ülevaate ka töö edasisest struktuurist. Töö esimeses osas tutvustan teoreetilisi ja empiirilisi lähtekohti, mis võimaldavad saada selgema pildi filmikriitikast trükimeedias ja võrgukeskkonnas, samuti selgitan lähemalt, milliseid filmi- ja blogiteemalisi uurimusi on varem Eestis tehtud ning toon näiteid ka välismaal tehtud filmiblogide teemalistest uuringutest. Seejärel kirjeldan veel antud töö eesmäärke ning toon välja uurimisküsimused, selgitan töös kasutatud valimit ja analüüsiks valitud metoodikat. Töö teises osas saab põhjalikumalt tutvuda filmiblogide ja ajakirjanduse kaardistusega.

Samuti on võimalik saada ülevaade varasemalt seminaritöös uuritud Eesti filmi „Kirsitubakas“ kajastustest filmiblogides, Müürilehes ja Sirbis. Töö otsad tõmbab koomale järeldused, diskussioon ja kokkuvõte, kus saab ülevaate tehtud uurimusest ning tulevikuga seotud uurimisperspektiividest. Töö lõpust leiab ka inglisekeelse kokkuvõtte ja lisad kõikide töös kasutatud materjalidega.

2. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad

Kultuuriteemaliste tekstide uurimise puhul blogides ja trükimeedias tuleb vaadelda kanalitele iseloomulikke jooni, mis suunavad tekstide loojaid. Kanalite iseloom määrab tekstide funktsionaalsust ja lugejaga loodavat suhet. Aga see mõjutab ka autori arusaama loodavast tekstist kui kriitikast, ning määratleb loodud teksti eesmärgi. Blogides ja trükimeedias loodud filmikriitika analüüsi puhul tuleb lahti mõtestada, kes ja milliste tingimustega saab täita filmikriitiku rolli, vaadeldes sellest tulenevaid erinevaid käsitusviise ja rõhuasetusi tekstides.

Blogisfääri areng algas 1999. aastal, kui Pyra Labs arendas kasutajasõbraliku tarkvara ja avas selle tasuta kasutamiseks, saavutades tippaja 2006. aastaks (Mead 2002, viidatud Drezner ja Farrell 2008: 2 kaudu). Edasi toimus juba aeglustumine ning tänaseks päevaks on blogide arvukus tippaegadega võrreldes väiksem, ent pakkudes siiski alternatiivse allikana mitmekesisust kultuurimaastikule (Drezner ja Farrell, 2008: 2). Drezner ja Farrell (2008: 2) kirjeldavad blogi kui veebilehekülge, millel puudub või on minimaalne väline toimetamisvõimalus, mis pakub *online* kommenteerimisvõimalust, mida uuendatakse perioodiliselt. Nii on blogidel ühtaegu palju vabadust, aga ka seda keerulisem ülesanne silma paista, pakkuda mõtteainet uuteks dialoogideks ja konkurentsi traditsioonilisele meediale.

Kultuuriteemalist blogimist on iseenesest Eestis veel võrdlemisi vähe uuritud ja kaardistatud. Ometi blogida saab igaüks, igal pool ja igal ajal. Seetõttu tekib paratamatult küsimus, eriti temaatiliste blogide puhul, mis eristab ühte blogiautorit ajakirjanikust? Personaal- ja poliitilised blogid on end ühe võimaliku sotsiaalmeedia kanalina juba tõestanud. Poliitilisi blogisid ja blogivaid riigikogulasi on põhjalikumalt uurinud Laura Remmel (2014) oma magistritöös. Kultuuriblogide puhul on asjalood aga vähem selged. Baumann (2007) on välja toonud, et kultuuri tarbiv auditoorium usaldab meedia hinnanguid, sest need on teadmisterohked ja autoriteetsed. Seetõttu on ka filmikriitika uurimise puhul siiani keskendunud rohkem just trükiajakirjandusele. Näiteks põhjaliku filmikajastuste teemalise uuringu viis läbi Maarja Hindoalla (2014), uurides filmikajastusi Eesti trükimeedias 2013. aasta sügisel.

Filmiblogide uurimist mõjutab ka asjaolu, et blogide sisuline fookus on väga individuaalne ning reguleerimata. Filmiblogisid filmisotsioloogilise mõtte taustal on uurinud Martin Oja (2008) oma magistritöös. Semiootilise lähenemisega tõlgendas Oja välismaiste filmiblogide

olemuslike tunnuseid, lugejate retseptsiooni ning blogijate motiveeritust, eemaldudes seejuures trükimeediast. Antud töös saab lähemalt tutvuda just filmiblogide ja ajakirjanduse omavaheliste suhetega, vaadeldes filmitekste läbi Eesti filmi kajastuste.

2.1 Kes on filmikriitik?

Enne tekstide ja kanalite iseloomu ning tõlgenduse juurde jõudmist peatume siinkohal hetkeks olulisel küsimusel, kes on üldse filmikriitik ja mida me mõistame filmikriitikana? Kas filmide arvustamiseks on vaja ajakirjaniku tausta, kultuuriajakirjaniku silti, filmiteadlase kogemust või saab arvustajaks olla igäüks, kel valdkonna vastu huvi ja arvamuse avaldamise soov?

Järgnevalt vaatleme lähemalt, kuidas on käsitletud filmikriitika olemust ajakirjanduses ja blogides, lähenedes seeläbi filmikriitiku rollile ja seda rolli iseloomustavatele tunnustele.

2.1.1 Filmikriitika olemus

Ilmar Raag (2012: 1558) on öelnud, et kõige lühemalt iseloomustab enamiku Eesti kriitikute diskursust usk filmi sees peituvasse müstilisse väärtustekogumisse, mida on võimalik universaalselt hinnata hea ja halva kategoorias. Raagi sõnul tuleneb filmile antava hinnangu ja kriitikute arvamuste lahknevus just sellest, et mõni kriitik saaks otsekui paremini aru filmi tegelikust sõnumist, hindamata tegelikult teost kui tervikut. Raagi mõttekäigu taustal näeme, kuidas filmikriitikute endi positsioneerimisel toimub tihe võimuvõitlus, mis seab filmis peituva sümbolismi tabamise tõsiseltvõetavuse mõõdupuuks.

Stsenarist ja režissöör Jaak Lõhmus nendib samas, et kultuuriajakirjanduse probleemi tuum seisneb ajakirjanduse erakätes ja reklaami teenistuses olemises, kirjutajatele ei anta trükipinda ning mõtteid ei saa kaugele arendada (Toomela, 2013). Samal teemal on mõtisklenud ka Saksa filmikriitik Barbara Lorey de Lacharrière, kes tõdeb, et kriitiku eeliseks on konteksti laiem tundmine ja oskus näha pildi ning sõna taha. Kuid ka tema toob välja, et järjest rohkem inimesi kirjutab internetiväljaannete tarbeks, mis sõltuvad reklaamist, pannes autorid levitajate surve alla – mahategeva arvustuse puhul jääksid väljaanded reklaamirahast ilma. Filmitööstuses toimub pidev lobitöö selle nimel, et ilmuvad arvustused oleksid positiivsed, ebamugavatele kriitikutele enam pressilinastuste kutseid ei saadeta (Priimägi, 2015). Eelnimetatu paneb filmikriitikud otseselt sõltuma väljaannete majanduslikest kaalutlustest ja

filmitööstuse mainekujunduslikest huvidest. Kuid kirjatükkidele kõlapinna leidmise kõrval, millised on filmikriitikuks saamise eeldused?

Filmikriitikute tausta üle on laiemalt mõtisklenud Tristan Priimägi, kes nendib, et filmikriitikas on palju läbimõtlemata juttu, tausta ei tehta endale selgeks ning ei viidata millelegi, mis jääb 90ndatest kaugemasse aega. Autor peab teadma rohkem kui lugeja (Toomela, 2014). Priimäe hinnangul ei seota konkreetset filmiteksti tihtipeale laiema sotsiaalse kontekstiga – kuhu film paigutub, mis selle mõte on ja miks on see tehtud? Kriitika on küll subjektiivne, aga võib olla ka objektiivne valdkond, nagu igal teisel alal, saab välja tuua tehnilisi aspekte ja hinnata nendega toimetulemist. Siinkohal on oluline, et autori positsioon paistaks selgelt välja ja oleks lahti seletatud. Priimäe kohaselt võiks kriitik ära sõnastada lähtepunktid, jättes süžeeikäigud vaatajale analüüsimiseks (Toomela, 2014). Seetõttu on kriitikul tegelikult nii kohustus, kui ka vastutus teha selgeks taust ning avada film sotsiaalse- ja ühiskondliku mõõte taustal, kartmata objektiivsuse ja subjektiivsuse kombineerimist.

Eesti hinnatumaid filmiajakirjanike Jaan Ruus võtab filmikriitika kokku, öeldes, et see on tagasiside filmitegijale ja silmade avaja publikule (Ranne, 2013). Kogenud filmikriitik tõdeb, et kriitiku rolli on tema jaoks kõige täpsemalt määranud briti luuletaja ja kriitik T. S. Eliot, kes ütleb, et kriitiku põhifunktsioon on kunsti mõistmise ja nautimise edendamine. Seekaudu näeme, kuidas luuakse sotsiaalse- ja ühiskondliku mõõte taustale ka kultuuriline- ning kunstiline väärtus, mille väärikat vastutust filmikriitika endas kannab.

2.1.2 Filmikriitika blogides

Olles heitnud pilgu filmikriitika olemusele, on aeg vaadata ka filmikriitiku rolli blogides, pöörates tähelepanu just kanalist tulenevatele iseloomulikele tunnustele.

Filmikriitiku rolli määratlemisel peaksime esmalt vaadelda, mis on filmiteemalise blogimise motivatsioon. Martin Oja (2008) on blogimise motivatsioonina välja toonud järgmised tunnused: blogimine kui kompensatsioonimehhanism, kommunikatsiooni ja autokommunikatsiooni vajadus, virtuaalsesse kommuuni kuulumine ja sõltumatus ning jagamise soov.

Oja (2008) kohaselt on blogimine kui kompensatsioonimehhanism seotud sotsiaalse frustratsiooni ja lootusega eneseteostusele. See võib olla seotud väljakutsete ja

loominguvõimaluste puudumisega, mida blogimine kompenseerib. Ta toob välja ka kommunikatsiooni ja autokommunikatsiooni vajaduse, mis on seotud enesearendamise ja kontaktide ning sõprussuhete loomisega. Kusjuures enesearendamine väljendub nii soovis omandada uusi teadmisi ja lihvida kirjutamisoskust, kui ka mõista tulevikus paremini filme (Oja, 2008). Kolmandaks kirjeldab Oja (2008) virtuaalsesse kommuuni kuulumise vajadust, mida seostab iseenese identiteedi kujundamisega. See omakorda on seotud sõltumatusega, mida saab blogimise kaudu väljendada. Siinkohal juhiks tähelepanu just eelmises alapeatükis kirjeldatud filmikriitikute otsesele sõltuvusele väljaande majanduslikest huvidest. Viimaks toob Oja (2008) välja ka jagamise soovi, milles määrab ära säilitamise, väärtuste alalhoidmise ja korrastamise mõõde, eriti vähelevinud ja unustusse vajunud filmide tutvustamise puhul. Samamoodi on jagamise soov seotud ka autori ideoloogilise maailmavaate paljundamisega, mis võimaldab enda identiteeti luua ja esitleda sobivas vormis.

Eelpool väljatoodu kaudu võime tajuda, et filmikriitika on tagasiside ja valgustaja, otsides sümboleid, aga ka tervikut, mõistes kunsti ja ümbritsevat kultuuriruumi. See annab kriitikule loomingu lahtimõtestamises liikumisruumi, ent eeldab pidevalt ümbritseva keskkonna olemusega arvestamist. Filmikriitikuks olemise põhiliseks eelduseks võib sellest tulenevalt pidada taustsüsteemi olemasolu filmikunsti ja kultuuriruumi kohta, teised tunnused on subjektiivsemad ja liikuvamad, sõltudes enam autori ja kanali huvidest ning eesmärkidest. Kui oluline osa filmikriitikast on avatud autori subjektiivsele tõlgendusele, on oluline mõista, kuidas autori motivatsioon määrab filmikriitika loomist. Seetõttu tuleb arvestada, et filmikriitika loomine blogides on seotud palju isiklikemate põhjustega, alustades loominguilisest ja sotsiaalsest kompenseerimisest, jõudes enesearenduse, identiteediloome ja sõltumatuseni (Oja, 2008).

2.2 Filmikriitika käsitusviisid ja rõhuasetused

Olles täpsemalt paika pannud, kes on filmikriitika tegijad ning mida autorite tegevus endaga kaasa toob, on aeg rohkem tähelepanu pühendada filmikriitika käsitusviisidele ja rõhuasetustele ajakirjanduses ja filmiblogides. Millele keskendutakse enim ja kas see erineb kanalite lõikes, on küsimused, milles järgnevas alapeatükis selgust loon.

2.2.1 Ajakirjanduse käsitusviisid ja rõhuasetused

Päeva- ja nädalalehtedes ilmuva filmikriitika esmane funktsioon on teose vahendamine publikule ja väärtushinnangu andmine, kultuurilehtede filmikülgedel üritatakse rohkem filmi tõlgendada ja lahti mõtestada (Hindoalla, 2014b). Filmiblogija Joonase (filmijutt.blogspot.com) hinnangul on Eesti filmikriitika üks ülesannetest kriitilise mõttevahetuse ülalhoidmine nii kitsalt asjatundjate, kui laia publiku jaoks (Hindoalla, 2014b). Seekaudu näeme, kuidas erinevates kanalites varieerub kriitika fookus kirjeldava ja analüüsiva teksti vahel, olles väljaandest olenevalt suunatud rohkem väärtushinnanguid andma või mõttevahetust algatama.

Tallinna Ülikooli filmiteooria lektor Teet Teinemaa (2014) tõdeb samas, et siinses filmikriitikas kipub kriitiku roll kohati piirduma filmi teistest varem äravaatamises ja siis selle ümberjutustamises, millele on lõpetuseks lisatud mõni teravam sõna (Teinemaa, 2014). Filmikriitika laiemate funktsioonide täitmist sel juhul täheldada ei saa.

Hindoalla (2014b) toob samuti trükimeedias Eesti filmikriitikat analüüsides välja, et kunstnikele tagasiside andmise funktsiooni täidetakse puudulikult nii päeva- ja nädalalehtedes, kui ka kultuuriväljaannetes. Hindoalla (2014b) tõdeb, et filmi režissööridele pööratakse palju rohkem tähelepanu ning näitlejatöö jääb filmikriitikas sageli teisejärguliseks, samuti jääb pealiskaudseks ka filmi tehnilise teostuse analüüsimine või tõlgendamine ning pigem minnakse visuaali kirjeldamise teed. Nii nendivad filmikriitika uurijad Eesti trükiajakirjanduse puhul teatavat kaugust sügavamast analüüsist.

2.2.2. Filmiblogide käsitusviisid ja rõhuasetused

Marc Verboordi (2012: 225) kohaselt kombineerivad blogid traditsioonilise ajakirjandusega võrreldes rohkem erinevat tüüpi informatsiooni ja formaate (arvustused, uudised, isiklikud kogemused, klatš). Ta lisab samas, et enamik autoriteetsetest filmiblogidest näitavad sarnasust institutsionaliseeritud meediaga, neil on rohkelt kirjutajaid, nad võtavad omaks traditsioonilisi ajakirjanduslike žanreid ja pööravad palju tähelepanu uutele filmidele (Verboord, 2012: 225).

Verboord (2012:255) tõdeb, et kuigi blogides on laiem spekter ajakirjanduslike žanreid, teemasid, filmipealkirju ja ilmselt ka vaateid, siis mida populaarsemad ja autoriteetsemad on blogid, seda enam sarnanevad nad institutsionaliseeritud ajakirjandusele. Verboord (2012: 255) toob välja ka selged eristused, miks mõned blogid on edukamad kui teised – tunnustatud

filmiblogisid eristab teistest pidev postituste voog, audiovisuaalsed vahelepõiked ja kuulsusi käsitlevad uudised.

Saksa filmikriitik Lacharrière toob netiväljaannete suurima puudusena välja korrektuuri puudumise, mistõttu kannatab tekstide keeleline kvaliteet. Samuti toob ta probleemina esile ruumipiirangu puudumise, nentides hoopiski, et maht seab loole vajaliku raami ja annab sellele struktuuri (Priimägi, 2015). Lacharrière rõhutab olemusliku probleemina, et netiväljaannetes on lood tihtipeale toimetamata, faktid kontrollimata, nii aastaarvud, nimed, kui muud detailid on valed. Blogisid on tohutult, aga professionaalsus kaob ja kvaliteedikontrolli pole (Priimägi, 2015). Lacharrière'i arutlused võimaldavad heita kriitilise pilgu ka blogide nõrkustele, mis tulenevad piirangute puudumisest ja sellest sõltumatuses ning vabadusest, mida blogide puhul pigem positiivse omadusena esile tuuakse.

2.2.3 Filmikriitika diskursuste valik

Filmikriitika diskursuste valiku puhul vaatlen täpsemalt Martin Oja ja Maarja Hindoalla uurimustes väljatoodud kategooriaid, sest need võimaldavad saada mitmekesist ülevaadet tekstide temaatilisest ja sisulisest jaotusest erinevate kanalite lõikes. Erinevate kategooriate kombineerimine aitab mõista filmiteemaliste tekstide olemust. Samuti abistavad filmikriitika mõistmist ka Marc Verboordi (2013) analüüsikategooriad.

2.2.3.1 Martin Oja ja Maarja Hindoalla analüüsikategooriad

Oja (2008) on välja toonud ühe võimaliku jaotuse filmiblogide temaatilisest jaotusest, eristades filmiarvustuse, intervjuu, teemalise ülevaate, kinomaailmaga seotud uudised ja arutlevad tekstid. Oja (2008) tõdeb, et tema jaotus pole tekstide olemuslikkusele toetuv, vaid puht-taksonoomiline, juhindudes žanritest, millest alateadlikult kinni peetakse. Ojale vastukaaluks on Hindoalla (2014) trükiajakirjanduse puhul välja toonud järgnevad kategooriad: arvustus, intervjuu, reportaaž, festivali ülevaade, portreelugu, arvamislugu, edetabel/lühihinnang, uudis, lühiuudis. Siinkohal võime näha žanrilist eristatavust, mida kaks autorit on oma töödes teinud. Seejuures tuleb arvestada, et Oja (2008) on oma töös välja toonud, kuidas blogides lähtutakse žanritest pigem alateadlikult, eelnevale kogemusele toetudes. Sellest tuleneb ka žanrite vähesus võrreldes Hindoalla kategooriatega, ent on ka

ratsionaalne, sest blogides on žanriline mitmekesisus üldjuhul väiksem, kui trükimeedias (Oja, 2008).

Filmikriitikat lähemalt vaadeldes keskendus Hindoalla (2014) järgmistele aspektidele: ühiskondlik resonants, filmi retseptsioon, tehniline teostus, näitlejatöö ja intertekstuaalsus. Filmi autori puhul uuris Hindoalla, kuidas sisu autoris isiksust ning mil määral võrreldakse autori teost varasema loominguga. Teksti kultuurilise ulatuse puhul uuris ta, milliste teiste kultuuri- ja kunstitekstidega filmi võrreldakse, mis omakorda pani paika lugejalt eeldatavad eelteadmised ja teksti kultuuriharidusliku funktsiooni. Viimane Hindoalla analüüsikategooria keskendus filmikriitika intertekstuaalsusele, andes aimu, kui palju võetakse arvesse eelnevalt ilmunud tekste (Hindoalla, 2014). Nimetatud analüüsikategooriad aitavad uurida filmikriitika funktsiooni – teose tõlgendamine, väärtushinnangu andmine, vahendamine potentsiaalsele publikule, tagasiside filmitegijatele ja esteetilise nautingu pakkumine lugejale (Hindoalla, 2014).

2.2.3.2 Marc Verboordi analüüsikategooriad

Selleks, et mõista Verboordi (2013) uuringute sisu, käin kiiresti üle tema poolt uuringus kirjeldatud diskursused. Verboord (2013: 939-940) kirjeldab kõrge kunsti diskursust (high art discourse) järgmiste tunnuste kaudu: eksperdid otsivad kirjeldusi ja hinnanguid, pakutakse interpretatsioone filmi sügavama tähenduse kohta, hinnatakse intellektuaalseid püüdeid (kompleksus, struktuur), mainitakse režissööri ja võrreldakse teiste filmitegijatega. Samuti analüüsitakse kinematograafilisi ja tehnilisi aspekte ning innovatsiooni filmis, viidatakse auhindadele ja teistele kriitikutele, kasutatakse kõrgkunsti termineid (kunst, meisterlik, geniaalne) ja kriitilisi termineid (protagonist, metafoor, allegooria, sümbol), mainitakse institutsionaalseid hierarhiaid (klassikaline, auhinnatud) ja väljapeetusele rõhuvad sõnu (elegantne).

Teine diskursus, mida Verboord (Baumann 2001, Kersten ja Bibley 2012, Van Venrooji ja Schmutz 2010, viidatud Verboord 2013: 939-940 kaudu) kirjeldab on populaarse meeldivus diskursus (popular aesthetic discourse), kirjeldades seda järgnevalt: jagatakse soovitusi, kellele film võiks meeldida, vaatajad viitavad iseenda kogemustele ja ootustele, pakutakse praktilist nõu ning remarke, mainitakse näitlejaid ja antakse osatäitmisele hinnang. Samuti hinnatakse filmi autentsust, usaldusväarsust ja meelelahutuslikkust, adresseeritakse lugejaid, näitlejaid ja filmitegijaid otse, ületatakse keelenorme (suurtes tähtedes kirjutamine, mitu

hüüumärki), räägitakse esimeses isikus, kasutatakse kõnekeelset sõnavara (ma vihkan, äge, totrus), lisaks hinnatakse filmi väärtust, arvestades kulutatud raha ja aega.

Verboord (2013: 935) toob välja, et asjaarmastajate loodud sisu toetub üldiselt rohkem populaarse meeldivus diskursusele (popular aesthetic discourse). Rohkemate institutsionaalsete sidemetega meedia rõhub aga hoopis just kõrgkunsti diskursusele (high art discourse). Verboord (2013: 935) teeb tähelepaneku, et tekstide kõrvaline toimetamine või mittetoimetamine on üks olulisimaid mõju avaldajaid diskursuse valikul. Kui kriitikud kaotavad institutsionaalsed sidemed, liigub ka kriitika suund üha enam populaarse meeldivus diskursuse poole. Siinkohal toob Verboord (2013: 924) välja ka eraldi *online* meedia tendentsid diskursuse valikul. Verboordi hinnangul on *online* meedia kriitikutel lõdvemad sidemed institutsionaalsete korraldustega, kuidas kultuuri hindamine peaks toimuma. See võimaldab kontakti teiste institutsioonidega, mis kannavad vähem domineerivaid seisukohti kultuurikeskkonnas. Seega omavad *online* kirjutajad potentsiaalset mõju ideoloogilisele pinnasele ja väärtuste loomisele (Verboord, 2013: 924). Verboordi analüüsikategooriate kaudu võime lähemalt mõista kanali mõju filmikriitikute teadlikku ja alateadlikku reeglistiku järgimisele, mis omakorda mängib rolli oluliste diskussioonide algatamisel ühiskonnas.

2.3 Blogide ja ajakirjanduse funktsioonid ning lugejaga loodav suhe

Analüüsides filmikriitikat blogides ja ajakirjanduses, tuleks mõelda ka, kellele ja mis eesmärgil on filmikriitika suunatud. Teisisõnu, kellele on vaja filmikriitikast tulenevaid funktsioone ja kellele tekstiga loodavat suhet ehk dialoogi?

2.3.1 Dialoogi tekkimine

Martin Oja (2008: 58) kirjeldab filmiblogide tähtsust ja tähenduslikkust kahes aspektis: esiteks võimaldab hüperteksti lisamine kontekstiteadlikku lugemist. See tähendab, et on võimalik otse ja kiirelt lisainfot saada teiselt veebilehelt. Teiseks võib juba ühe filmiblogi taustal moodustuda mitmehäälne ja dünaamiline foorum, mida saab rakendada teemade üle arutlemisel või küsimustele vastuste otsimiseks, osalejaid ei kammitse siinkohal ajalised või ruumilised kitsendused.

Nii on blogil võimalus tõstatada ühiskondlikult olulistel teemadel diskussioon, saada vahetut tagasisidet ja ka uusi mõtteid teemaarenduse kohta. Kui Verboord (2012: 255) ütleb, et mida suurem on blogi, seda enam sarnaneb ta institutsionaalsele ajakirjandusele, siis Ekdale, Namkoong, Fung ja Perlmutter (2010) uuring näitab, et väline tegur, mis paljusid blogijaid motiveerib on see, et nad saavad pakkuda vaadet, mis puudub peavoolu meediast. Filmikriitik ja filmiblogija Andrew Grant (2008: 33) arutleb, et filmiblogijad on üldiselt avatumad oma postituse subjektiivsuse osas ja tihtipeale kombineeritakse isiklikku kogemust kriitikaga. Traditsioonilises meedias kohtab seda hulga vähem.

Filmikriitika võimaldab seega luua dialoogi kirjutaja ning lugeja vahel, lahti mõtestada tehtut ning arutleda, kuidas paigutub arusaadu üldisesse kultuuriruumi ja ühiskondliku konteksti.

2.3.2 Filmikriitika funktsioonid

Peeter Torop (2012: 1551) sõnul on rahvusliku filmitoodangu mõtestamine oluline filmikunsti ja ka kultuuriidentiteedi mõistmiseks. Torop tõdeb, et klassikaline kommunikatsioonisüsteem on muutunud, milles filmist kirjutavad kriitikud ja vaataja on retsensioonide lugeja. Filmi põhjal ei kirjutata mitte ainult trükitekste, vaid ka mitmeid audiovisuaalseid või multimeedialisi tekste, mille hulka kuuluvad ka filmiblogid. Toropi (2012: 1553) sõnul moodustavad rahvusfilm ja kultuur terviku, mis tõstab vajadusse Eesti filmikunsti hoopis süstemaatilisemalt analüüsida.

Kuid selleks, et filmikunsti analüüsida, tuleb esmalt mõelda, kui palju filme Eestis aastas toodetakse, kui paljud neist jõuavad laiemasse levikusse ning millised filmid ületavad filmikriitike jaoks kirjutamise künnise. Torop (2012: 1547) kirjeldab kahte tegurit, mis mõjutavad filmide vaatajaarve. Üheks on vaatamiskohtade olemasolu, lähedus elukohale ja hea tehniline seisund. Teiseks on filmide tase ja temaatiline olulisus, huvitavus. Kusjuures Toropi hinnangul viimane tegur sõltub nii filmidest, turundajatest, reklaamidest, kui ka arvustajatest.

Eesti Filmi Andmebaasi (2015) kohaselt on Eestis viimasel kahel aastal ilmunud ligi 500 filmi, mille hulgas on täispikki mängufilme, lühifilme, dokumentaalfilme. Ometigi jõuab laiemasse kinolevisse ja tavavaatajani neid vaid käputäis. Siinkohal tuleb arvestada, et Eesti aastane filmitoodang on tegelikult väike, eriti pidades silmas täispikkade mängufilmide arvu aastas. Samuti jõuavad nendest viiest kuni kuuest aastas väljaantavast mängufilmist vaid

üksikud festivalide- või välismaiste levitajate kaudu teiste riikide kinolevisse. Veelgi enam, Eesti kinolevi on vallutanud suuremas jaos välismaine toodang, mis suunab ka filmikriitikuid analüüsima globaalseid kassahitte. See aga omakorda vähendab võimalust, et tähelepanu, aega ja trükimeedia puhul ka lehepinda pühendatakse Eesti filmidele.

Samuti tuleb arvestada, et kinokülastuse võimalus on regionaalselt ebahühtlane. Kinod on kogunenud suurte linnade ümber, väikekinod on vajaliku tehnika puudumise tõttu sunnitud uksi sulgema või võimetud aegunud tehnika tõttu uuemaid filme näitama.

Seda enam on filmivaatamised koondunud ka TV-sse ja internetti, mille kaudu vaataja saab ise otsustada, millisel hetkel omale sobivat filmi vaadata. Traditsioonilist filmilaenutust asendavad üha enam nuti-TV lahendused, kus on võimalik otse TV-st omale sobivaid filme laenutada. Kusjuures ka Eesti filmide laenutamise võimalused on nuti-TV levikuga suurenenud. Samamoodi mängib olulist rolli ka internet, mille kaudu on võimalik mitmeid filme otse- või järelle vaadata, näiteks ETV ja ETV-2 puhul, teatud perioodi vältel. Lisaks on paratamatu osa filmivaatamisest koondunud endiselt ka internetipiraatluse ümber, mis tõsi küll suurendab eelkõige välismaiste filmide kättesaadavust, jättes Eesti filmi taas varju.

Vaheldust ja laiemat valikut pakuvad siinkohal festivalid, näiteks Pimedate Ööde Filmifestival koos alafestivalidega, samuti Maailmafilmi festival, DocPoint ja mitmed väiksemad festivalid, mis toovad vaatajani laiema spektri filme, ka Eestist. Samuti ka mõned autorikinole keskendunud kinod, nagu Sõprus ja Tartu Elektriteater valivad oma kinokavasse mitmeid tavapäraselt tähelepanuta jäänud Eesti filme, kaasates hiljem ka autorid ja filmitegijaid aruteludesse.

Aastast filmitoodangut vaadates tuleb tõdeda, et filmiloome kriteeriumiks Eestis ei saa kindlasti olla esteetilise doktriini elluviimine, vaid küsimus filmide mõjust ühiskonnale (Raag, 2011). Raagi hinnangul ei ole oluline, kas film toob halbu või häid teateid meid ümbritsevast maailmast, tähtis on see, et film taastoodab ühiskonna vaimset sidusust ja kestmissoovi (Raag, 2009). Just seetõttu on oluline, kas ja kuidas loomingut mõistetakse ning tõlgendatakse ajakirjanduses, blogides või hoopis mõnes muus kanalis.

Eesti filmi jätkusuutlikkuse ja arengu tarvis on oluline hoida arutelusid ja tagasisidet elavana ning panustada seekaudu selle olulise kultuurisektori arengusse. Paraku tõdeb Priimägi (2014), et film on Eesti Vabariigis nagu kolhoosi orb, õigeid vanemaid tal pole ja igaüks võib kommunis vaese lapse peal oma pedagoogilisi meetodeid rakendada. Seejuures võetakse

filmikriitikat kellegi subjektiivse arvamusena ja reaktsioon on pigem tõrjuv: kes oled sina, et tuled mulle ütlema? Kriitikast peaks hoopiski saama filmide kohta uusi ideid, informatsiooni ja inspiratsiooni (Priimägi, 2014).

Kui filmikriitika funktsioon on taastoota ühiskonna vaimset ühtekuuluvust, on samavõrd oluline ka selle teostuse analüüs, mis pakub tegijaile ja vastuvõtjaile mõtteainet ning võimaldab paremat suhestumist ümbritsevaga.

3. Uurimustöö eesmärk, uurimisküsimused ja metodoloogia

Antud uurimustöö eesmärgiks on välja selgitada, millist mitmekesisust lisavad blogid kultuuriteemaliste arutelude areenile ning uurida, milline on Eesti filmi kajastuste sisu, osakaal ja vorm filmiblogides ning ajakirjanduses. Vaatlen lähemalt kolmekuulist perioodi alates novembrist 2014- jaanuarini 2015. Kolme kuu jooksul kaardistan kõik ilmunud postitused ja artiklid ning toon tervikust eraldi välja Eesti filmi teemade esindatuse. Töö teises osas uurin ühe konkreetse Eesti filmi „Kirsitubakas“ kajastusi filmiblogides võrreldes kultuurilehtede Sirbi ja Mürilehega, et saada paremat ülevaadet just sisulistest erinevustest ja sarnasustest. Selleks kaardistan blogide aktiivust ja sisu, et mõista täpsemalt, millist sisendit annavad filmiblogid üldisele kultuurimaastikule.

Järgnevas peatükis saab ülevaate uurimisküsimustest, töö valimist ja metodoloogiast, toetudes eelmises peatükis välja toodud teooriale.

3.1 Uurimisküsimused

Püstitasin töö jaoks järgmised uurimisküsimused:

1. Millistes filmiblogides ja trükiväljaannetes toimub Eesti filmi teemaline arutelu?
2. Kui palju leiavad Eesti filmid kajastust filmiblogides ja trükimeedias?
3. Millistes žanrites avaldatakse filmiga seotud tekste filmiblogides ja trükimeedias?
4. Milline on Eesti filmi teemalise arutelu intensiivsus ja avatus?
5. Mis on filmikriitika fookuses, millist funktsiooni filmikriitika täidab?
6. Milline on diskussiooni tekkimise võimalus lugejaga?

3.2 Valim

Selleks, et kaardistada filmiblogide maastikku ning Eesti filmi kajastust, on töösse valitud kõik filmiblogid, kus on perioodil november 2014- jaanuar 2015 avaldatud filmitemalisi

tekste. See võimaldab saada tervikliku ülevaate Eesti blogimaastikust. Valimis on ka blogid, mis kajastavad väheses mahus teisi kultuuriteemasid, kuid mille puhul üle poole postitustest on sel juhul filmitemaalised. Filmiblogidest parema ülevaate saamiseks on valimis kõik filmiblogid, sõltumata sellest, kas kolme kuu perioodi jooksul on postituste seas ka Eesti filmi temaatikat käsitlevaid tekste. Töö hilisemas faasis võimaldab kõikide blogide kaardistamine paremini võrrelda Eesti filmi kajastusi kõikide postituste üldmahuga ning selle kaudu analüüsida, kui palju keskendutakse filmiblogides kodumaisele toodangule.

Võrdlemaks filmitemaatika käsitlemist filmiblogides Eesti ajakirjandusega, on blogidele vastukaaluks võetud andmestik Eesti kultuuriajakirjanduse uuringu filmikajastuste osast. Uuringus on kaardistatud filmitemaatika käsitlemine perioodil november 2014- jaanuar 2015 kõikides suuremates Eesti väljaannetes. Ajakirjanduse poole pealt on lähema vaatluse all kultuurilehed Sirp, KesKus ja Teater. Muusika. Kino. Samuti Määrileht trükiversioonis ja internetis, lisaks ka päevalehed Postimees ja Eesti Päevaleht ning nädalalahed Eesti Ekspress ja Maaleht. See võimaldab saada mitmekülgse ülevaate filmi temaatika käsitlemisest nii päeva- kui ka nädalalehtedes, lisaks kultuuriväljaannetele, ning analüüsida Eesti filmi kajastamise intensiivsust erinevates kanalites.

3- kuuline periood (november 2014- jaanuar 2015) on piisavalt pikk aeg, et märgata blogipostituste ja ajakirjanduslike tekstide puhul võimalikku regulaarsust või mustrit. Samas võimaldab valitud ajavahemik saada kontsentreeritud ülevaate filmiblogide ja ajakirjanduslike väljaannete mahust ja vormist, uurides eraldi Eesti filmi esindatust neis. Samuti jäi selle ajavahemiku sisse mitmeid esilinastunud Eesti filme, mis võimaldab saada ülevaadet, millised filmid erinevates väljaannetes üldse kajastamiseni jõuavad.

Kaardistades blogides ja ajakirjanduslikes väljaannetes Eesti filmi temaatika käsitlemist, tuli teha valikuid, millised tekstid asetuvad Eesti filmi kajastuse alla. Seetõttu asetused antud töös Eesti filmi kajastuste alla kõik Eesti filmide ja filmivaldkonna arenguga seotud tekstid. Näiteks blogis: „Pisut filmijuttu“ (2015) ilmunud artikkel „Maaliliselt Eesti kinopildist 2014“, mis võttis kokku Eesti kinomaastiku arengu. Samuti ka näitlejate ja filmivaldkonna inimestega seotud lood, näiteks Sirbis ilmunud artikkel: „Juhan Liivi pintsak ja eesti kultuuri korraldamine“ (Pikkov, 2015), mis kõneleb Eesti (filmi)kultuuri eestvedajatest. Eesti filmi teemalise tekstina ei lugenud siinkohal Eesti kinosid ja festivale käsitlevaid lugusid, mille sisu oli välismaiste filmidega seotud, näiteks Sirbis ilmunud artikkel „Läbi raskuste tähtede vahele“ (Sauter, 2014), mis arvustab Ameerika filmi „Tähtedevaheline“. Kuigi filmindusega

on mõlemad kategooriad tihedalt seotud, siis Eesti filmi kajastusi analüüsid jäävad need esialgsest teemapüstitusest kaugeks.

Liikudes töö teises osas uuritava filmi „Kirsitubakas“ juurde, kasutasin blogide uurimisel teistsugust ajavahemikku. Vaatlesin kõiki filmiblogisid, mis aastal 2013-2014 kirjutasid Eesti filmi temaatikal. Väljavalitud blogidest selekteerisin eraldi välja kõik filmi „Kirsitubakas“ kajastused.

„Kirsitubakas“ on analüüsi tuumikfilm, sest see on Eesti film, mis jõudis laiemasse kinolevikusse sügisel 2014, kui oma uurimistööga algust tegin. Täna on film saadaval ka DVD-l, mis parandab oluliselt filmi kättesaadavust vaatajate, blogijate ning filmiajakirjanike jaoks. Teiste samal perioodil ilmunud filmide puhul on Ilmar Raagi „Ma ei tule tagasi“ koostööfilm, mis ei lubaks teda lõpuni käsitleda Eesti filmina. Samuti värske film „Nullpunkt“ ilmus varatalvel ja oli uurimise vältel endiselt kinolevis. Seetõttu võis selle filmi teemalisi tekste ja arutelu suurema tõenäosusega juurde oodata, olles analüüsimiseks veel diskussioonis liialt sees. Jaan Toomiku „Maastik mitme kuuga“ võrreldes on „Kirsitubakas“ aga veidi laiem teemakäsitlusega, mis võiks rõhuda ka avaliku arutelu tekitamisele. „Kirsitubakas“ pakub lisaks filmikunstilistele võtetele ka ühiskondliku aine, pannes vaataja arutlema moraali ja väärtuste üle, mis on omased just meie kultuuriruumile. See teeb antud filmi puhul filmikriitika analüüsi veelgi mitmetahulisemaks ning seetõttu on „Kirsitubakas“ väärt film uurimaks filmi kunstilise ja sisulise poole ümber kerkivat arutelu, mis aitab heita pilgu Eesti filmi hetkeseisule kultuurimaastikul.

Selleks, et blogide tekstmaterjalile võrdlust anda, valisin välja ka kahe Eesti kultuuriväljaande Sirbi ja Mürilehe „Kirsitubaka“ teemalised artiklid aastal 2013-2014. Kontentanalüüsi valimis on nii Sirbi, kui ka Mürilehe kõik antud perioodi artiklid, milles kirjutatakse filmist „Kirsitubakas“, tingimusel, et sisulist teksti on rohkem, kui pelgalt nime mainimine. „Kirsitubaka“ sisuanalüüsi osas on kõik artiklid, mis vastavad arvamusele või arvustuse tunnustele, saades seega võimalikult hea ülevaate erinevate kanalite tekstide iseloomulikest tunnustest.

3.3 Filmikajastused trükimeedias november 2014- jaanuar 2015

Tabel 1: Filmikajastused trükimeedias november 2014- jaanuar 2015

Kanal	November 2014	Detsember 2014	Jaanuar 2015	Kokku	Eesti filmi teemalised artiklid
Sirp	11	9	16	36	13
Teater. Muusika. Kino	8	6	4	18	6
KesKus	1	2	0	3	1
Müürileht	28	9	12	49	22
Eesti Ekspress	22	20	21	63	10
Postimees	19	11	22	52	18
EPL	51	26	34	111	45
Maaleht	3	1	6	10	10
Kokku:	143	84	115	342	125

3.4 Metoodika

Selleks, et analüüsida Eesti filmi kajastusi filmiblogides ja Eesti ajakirjanduses, viisin läbi artiklite kaardistamise perioodil november 2014- jaanuar 2015. Vaatlesin eraldi Eesti filmi teemaliste tekstide hulka ja ilmumise seaduspärasusi ning samuti žanrilist varieeruvust.

Uuringu tarbeks tõin välja ka Eesti filmi teemaliste postituste osakaalu perioodil 2013-2014, kõikide postituste hulgast ning võttes analüüsiks konkreetselt ühe Eesti filmi, märkisin ära ka selle filmi kajastuste osakaalu teiste postituste seas.

Seejärel viisin läbi kvalitatiivse sisuanalüüsi kõikide filmi „Kirsitubakas“ teemal ilmunud tekstide kohta filmiblogides, Sirbis ja Müürilehes. Kvalitatiivne sisuanalüüs aitab hinnata filmikriitika funktsiooni ja toob välja põhilised iseloomujooned filmiblogides ja trükimeedias ilmunud tekstide kohta.

Järgnevalt toon välja uurimisetappide analüüsimeetodite kirjeldused.

3.4.1 Filmiblogide üldpildi analüüs

Filmiblogide üldpildi saamiseks tutvusin perioodil november 2014- jaanuar 2015 filmiblogides ilmunud postitustega.

Tabel 2: Eesti filmiblogide postitused november 2014- jaanuar 2015

Blogi nimi	November 2014	Detsember 2014	Jaanuar 2015	Postitusi kokku	Eesti filmi kajastused
http://rlfstr.blogspot.com/ „Ralfi nurk“	25	20	25	70	2
http://martraun.wordpress.com/ „Ma armastan filme“	5	5	4	14	0
http://filmijutt.blogspot.com „Pisut filmijuttu“	3	2	4	9	2
http://blondpoiss.blogspot.com/ „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“	0	0	2	2	0
http://filmsportmuusika.blogspot.com/ „Raul ja kino“	2	0	0	2	1
http://filmifanaatik.blogspot.com/ „Filmifanaatik“	1	1	0	2	0
http://raamatukava.wordpress.com/ „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“	15	14	14	43	6
http://nahtud-nagemata.blogspot.com/ „Nähtud ja nägemata“	28	22	11	61	1
http://filmigurmaan.blogspot.com/ „Almost famous“	1	1	1	3	1
http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog	2	3	1	6	0

≈9 „Malcolmi filmiblogi“					
http://nuxxmovies.blogspot.com/ „Nuxxmovies“	6	2	1	9	0
http://uuedeestifilmi.d.wordpress.com/ „Uued Eesti filmid“	1	1	1	3	3
http://kinoglaza.blogspot.com/ „КИНОГлаза“	1	9	6	16	0
http://filmiarmastus.blogspot.com/ „Filmid, mida vaatan“	9	9	8	26	2
http://filmikosmos.blogspot.com/ „KOSMOS“	0	0	1	1	0
http://allmoviesilike.blogspot.com/ „Head uued ja vanad filmid“	17	18	17	52	2
http://laurenceboyce.weebly.com/blog „Laurence Boyce“	1	1	1	3	0
http://trakyllmaprokrastineerinj2lle.blogspot.com/ „trakyllmaprokrastineerinj2lle“	7	18	14	39	3
http://rassuhorror.blogspot.com/ „Rassu õudusfilmiblogi“	2	3	3	8	0
http://filmikeeks.blogspot.com/ „Roberti filmi- ja mänguelamused“	4	3	1	8	0
http://filmsmusic.blogspot.com/ „Filmidest ja muusikast“	2	0	0	2	0

http://filmiblogi.blogspot.com/ „Filmiblogi“	1	1	1	3	2
https://filmterminal.wordpress.com/ „Terminal“	9	13	15	37	0
http://tuuli-filmiblogi.blogspot.com/ „Tuuli vaatab filme“	2	7	6	15	0
Kokku:	144	153	137	434	25

Pärast filmiblogide postituste kaardistamist tõin eraldi välja, milline on Eesti filmi teemaliste postituste osakaal. Filmiblogide postituste ja ajakirjanduslike väljaannete tekstide analüüsiks kasutasin kontentanalüüsi meetodit (McQuail, 2003: 294), et võrrelda tekstides tunnuste esinemist. Fikseerisin teksti tunnused – väljaanne, žanr ja ilmumise kuu, ning nende kaudu sain aimu, milline on Eesti filmi teemaliste kajastuste žanriline jaotus erinevates kanalites ning postituste osakaal kuude lõikes.

3.4.2 Filmiblogide üldpildi analüüs filmi „Kirsitubakas“ kajastuste kaardistamiseks

Laiema filmiblogide üldpildi saamiseks, tutvusin ka aastatel 2013-2014 ilmunud postitustega väljavalitud blogides. Filmi „Kirsitubakas“ kajastuste uurimiseks oli vajalik siinkohal võtta pikem ajavahemik, et uurida ka filmi esilinastusele eelnevaid ja järgnevaid tekste.

Oluline on siinkohal ka ära märkida, et selles töö faasis olid valimis ainult filmiblogid, kus ilmus Eesti filmi temaatilisi tekste.

Tabel 3: Aktiivsed filmiblogid 2013-2014

Filmiblogi nimi	Postitusi kokku	Eesti filmi teemalisi postitusi
http://filmigurmaan.blogspot.com/ „Almost famous“	21	2
http://www.filmiarvustus.eu/ „Armastades filmikunsti“	247	8

http://filmifanaatik.blogspot.com/ „Filmifanaatik“	63	2
http://filmiarmastus.blogspot.com/ „Filmid, mida vaatan“	220	2
http://harrastuskriitikud.blogspot.com/ „Harrastuskriitikud“	48	2
http://kinoglaza.blogspot.com/ „КИНОГлаза“	69	5
http://raamatukava.wordpress.com/ „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“	204	11
http://martraun.wordpress.com/ „Ma armastan filme“	101	4
http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9 „Malcolmi filmiblogi“	19	4
http://vaskuss.blogspot.com/ „Must ja valge“	44	12
http://nahtud-nagemata.blogspot.com/ „Nähtud ja nägemata“	304	1
http://blondpoiss.blogspot.com Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“	58	5
http://filmijutt.blogspot.com/ „Pisut filmijuttu“	119	12
http://rlfstr.blogspot.com/ „Ralfi nurk“	503	5
http://filmsportmuusika.blogspot.com/ „Raul ja kino“	31	11
http://uuedeestifilmid.wordpress.com/ Uued Eesti filmid“	4	4
Kokku:	2055	90

Pärast aktiivsete Eesti filmi kajastavate filmiblogide kaardistamist tõin eraldi välja, millistes blogides kirjutatakse ka filmi „Kirsitubakas“ teemadel. Filmiblogide postituste ja Määrilehe ning Sirbi tekstide analüüsiks kasutasin kontentanalüüsi meetodit (McQuail, 2003: 294), et võrrelda tekstides tunnuste esinemist. Uuringu jaoks lõin kodeerimisjuhendi (vt. lisa 3), kus fikseerisin teksti tunnused – väljaanne ja žanr. Nende kategooriate kaudu saan aimu, milline on filmi „Kirsitubakas“ žanriline jaotus filmiblogides ja trükiväljaannetes ning mis perioodil postitused erinevates kanalites ilmusid.

Kontentanalüüsis oli kokku viie filmiblogi postitused, mis kirjutasid „Kirsitubaka“ teemadel, kuus Sirbi artiklit ning viis Mürilehe artiklit. Žanrite paika panemine võimaldab filmi „Kirsitubakas“ tekste omavahel võrrelda samades kategooriates ning töö järgmises osas sisuanalüüsi kaudu hinnata filmiteemaliste postituste sisu erinevates kanalites.

3.4.3 Filmi „Kirsitubakas“ kajastuste analüüs

Kvalitatiivse tekstianalüüsi üldkogumi moodustasid samad filmiblogid, mis on välja toodud eelmises alapeatükis. Samuti ka kultuuriväljaannete Sirp ja Mürileht filmi „Kirsitubakas“ teemalised artiklid aastatel 2013- 2014. Siinkohal märgin ära, et kuigi film „Kirsitubakas“ linastus sügisel 2014, siis võtted toimusid suvel 2013 ja varajased produktsiooniga seotud artiklid leidsid ka aastal 2013 äramainimist. Analüüsimise alla läks viis erinevates filmiblogides ilmunud postitust, kuus Sirbi artiklit ja viis Mürilehe artiklit.

Filmiteemaliste tekstide uurimiseks kasutasin sotsiokognitiivset diskursuseanalüüsi. Van Dijk (2005: 231) analüüsis ajakirjanduslikku diskursust, eriti uudiseid, kirjeldades diskursust kommunikatiivse sündmusena, milles osalevad teatud kindlas kontekstis sotsiaalsed agendid ehk kirjutaja ja lugeja. Van Dijk (2005: 94) kirjeldab ka, et keeleliste valikute taga on võimalik näha autori hoiakuid ja suhtumist, mis on läbi väärtuste sotsiaalse ja kultuurilise hindamise mõõdupuuks.

Sisuanalüüs põhineb vertikaalsel analüüsitüübil (Huberman, Miles 1994, viidatud Hindoalla 2014 kaudu) ehk vaatlen samu teemakategooriaid kõigis tekstides. Läbi analüüsi on võimalik hinnata, millele on filmiblogide ja trükiajakirjanduse fookus suunatud ning milliseid erinevusi ning sarnasusi on võimalik tekstides märgata.

Sisuanalüüsi eesmärgiks on saada põhjalik ülevaade blogide filmiteemalise arutelu sisust, võttes võrdluseks traditsioonilise trükimeedia. See analüüs aitab täiendada uurimust filmikriitika funktsiooni ja hetkeolukorra kohta Eestis. Tekstide analüüsiks võtsin eespool mainitud Verboordi (2013: 939-940) kategooriad ning kombineerisin neid Hindoalla (2014: 16) filmikriitika analüüsi kategooriatega. Nii analüüsin filmiblogide, Sirbi ja Mürilehe tekste järgmistes kategooriates: autor; viited varasemale tööle ja teistele autoritele; näitlejatöö, tehniline ja kunstiline teostus; ühiskondlik ja kultuuriline ulatus; isiklik hoiak ja diskussiooni tekitamine.

Filmi autori puhul analüüsin, kuidas tuuakse autor teksti sisse ning kas filmiteemalist arutelu seostatakse tema varasemate teoste või teiste autoritega.

Näitlejate puhul vaatlen, kui palju rõhutatakse filmis näitlejatööd, kui palju pööratakse tähelepanu näitleja isiksusele ning kas tuuakse sisse ka võrdlusi teiste filmide ja teiste näitlejatega.

Filmi tehnilise ja kunstilise teostuse puhul selgitan, mil määral pööratakse tähelepanu filmikunstilistele ja -tehnilistele nüanssidele ning kuidas hinnatakse teostust kui tervikut.

Samuti keskendun filmi kultuurilisele ulatusele, kus saab vaadelda ühiskondliku diskussiooni tekkimist ja mõju. Lisaks vaatlen, kuidas analüüsitakse filmi olulisust kultuuriruumi kontekstis.

Veel toon oluliste aspektidena välja autori isikliku hoiaku filmi suhtes. Kas teksti iseloom on pigem kaalutlev või emotsioonidest ajendatud? Samuti vaatlen ka kommentaariumi rolli diskussiooni tekkimisel. Eelkõige käib see küll filmiblogide kohta, sest kuigi nii Mürilehes, kui ka Sirbis on internetis samade artiklite all kommenteerimise võimalus olemas, siis seda võimalust ei ole lugejate poolt ära kasutatud.

Filmiblogide, Sirbi ja Mürilehe filmi „Kirsitubakas“ teemaliste tekstide uurimise eesmärk on vaadelda, milliseid sisulisi sarnasusi ja erinevusi võib temakategooriates ja käsitlustes eristada. Selle kaudu võib aga teha esmaseid järeldusi filmiblogide funktsiooni kohta alternatiivse kultuuriteemalise arutelu areenil. Tekstide analüüsimisel kvalitatiivse meetodi läbi jääb alati oht subjektiivsusele ning pole üheseid arvulisi vastuseid, mis võimaldaks kanaleid omavahel võrrelda. Kuid teooria kaudu loodud analüüsikategooriad võimaldavad tutvuda just tekstide sisulise poolega ning hinnata filmikriitika funktsioone, mistõttu sobib valitud meetod antud töö analüüsimeetodiks.

4. Filmiteemalised postitused filmiblogides ja ajakirjanduses november 2014- jaanuar 2015

Tulemuste esitamise puhul kirjeldan esmalt kontentanalüüsi tulemusi perioodil november 2014- jaanuar 2015 filmiblogides ja Eesti ajakirjanduses, et saada ülevaade Eesti filmi kajastuste hetkeseisust ning filmiblogide rollist filmiteemalise ajakirjanduse mitmekesistamisel. Toon välja ka kolme kuu jooksul ilmunud tekstide osakaalud kuude lõikes ja vaatlen lähemalt žanreid erinevates kanalites.

4.1 Väljaanded

Antud töö jaoks sai lähemalt vaadeldud kaheksat trükimeedia väljaannet – kultuurilehed Sirp, KesKus ja Teater. Muusika. Kino, Määrileht trükiversioonis ja internetis, samuti ka päevalehed Postimees ja Eesti Päevaleht ning nädalalahed Eesti Ekspress ja Maaleht. Kolme kuu jooksul ilmus 11 Sirbi numbrit, kolm KesKus-i numbrit, kolm Teater. Muusika. Kino numbrit, kaks Määrilehe numbrit, 73 Postimehe numbrit, 61 Eesti Päevalehe numbrit, 11 Eesti Ekspressi numbrit ja 13 Maalehe numbrit. Kokku kaardistati kolme kuu jooksul ajalehtedes ja ajakirjades 342 filmiteemalist artiklit.

4.2. Eesti filmiblogide postitused

Filmiblogide puhul kuulus analüüsi alla 24 Eesti filmiblogi, kus ilmus kolme kuu jooksul kokku 434 postitust. 24-st filmiblogist kirjutas Eesti filmi teemadel 11 filmiblogi. Filmiblogide puhul oli postituste poolest kõige aktiivsem detsembrikuu, mil ilmus 153 postitust ning aktiivsusest oli kõige madalam jaanuarikuu, mil ilmus 137 postitust. Novembris ilmus filmiblogides kokku 144 postitust. Blogide novembri- ja detsembrikuine veidi suurem aktiivsus võib olla seotud ühest küljest novembrikuise PÖFF-iga, mis toob vaatajani tavapärasest rohkem filme. Teisalt on detsembris pühade tõttu rohkem vabu päevi, mida saab ka näiteks filmivaatamisega sisustada.

Aktiivseimad filmiblogid olid: „Ralfi nurk“ (<http://rlfstr.blogspot.com/>), kus ilmus kolme kuu jooksul kokku 70 postitust. Samuti blogi: „Nähtud ja nägemata“ ([27](http://nahtud-</p></div><div data-bbox=)

nagemata.blogspot.com/), kus ilmus 61 postitust ning „Head uued ja vanad filmid“ (<http://allmoviesilike.blogspot.com/>) 52- postitusega. Teisest äärmusest oli valimis ka blogisid, kus ilmus 3- kuu jooksul pelgalt 1-2 postitust, näiteks: „KOSMOS“ (<http://filmikosmos.blogspot.com/>) ja „Almost famous“ (<http://filmigurmaan.blogspot.com/>). Blogisid omavahel võrreldes oli postituste hulk kõikuv. Samas blogide siseselt jaotus lugude hulk kolme kuu vahel pigem võrdselt, näidates autori teatavat järjepidevust. Tekstide hulga kaardistamine on oluline, saamaks korralikku ülevaadet, kui aktiivsed ollakse filmikajastuste tegemisel.

Tabel 4: Eesti filmiblogide postitused november 2014- jaanuar 2015

Blogi nimi	November 2014	Detsember 2014	Jaanuar 2015	Postitusi kokku
http://rlfstr.blogspot.com/ „Ralfi nurk“	25	20	25	70
http://martraun.wordpress.com/ „Ma armastan filme“	5	5	4	14
http://filmijutt.blogspot.com/ „Pisut filmijuttu“	3	2	4	9
http://blondpoiss.blogspot.com/ „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“	0	0	2	2
http://filmsportmuusika.blogspot.com/ „Raul ja kino“	2	0	0	2
http://filmifanaatik.blogspot.com/ „Filmifanaatik“	1	1	0	2
http://raamatukava.wordpress.com/ „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“	15	14	14	43
http://nahtud-nagemata.blogspot.com/ „Nähtud ja nägemata“	28	22	11	61
http://filmigurmaan.blogspot.com/ „Almost famous“	1	1	1	3
http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9 „Malcolmi filmiblogi“	2	3	1	6
http://nuxxmovies.blogspot.com/	6	2	1	9

„Nuxxmovies“				
http://uuedeestifilmid.wordpress.com/	1	1	1	3
„Uued Eesti filmid“				
http://kinoglaza.blogspot.com/	1	9	6	16
„КИНОГлаза“				
http://filmiarmastus.blogspot.com/	9	9	8	26
„Filmid, mida vaatan“				
http://filmikosmos.blogspot.com/	0	0	1	1
„KOSMOS“				
http://allmoviesilike.blogspot.com/	17	18	17	52
„Head uued ja vanad filmid“				
http://laurenceboyce.weebly.com/blog	1	1	1	3
„Laurence Boyce“				
http://trakyllmaprokrastineerinj2lle.blogspot.com/	7	18	14	39
„trakyllmaprokrastineerinj2lle“				
http://rassuhorror.blogspot.com/	2	3	3	8
„Rassu õudusfilmiblogi“				
http://filmikeeks.blogspot.com/	4	3	1	8
„Roberti filmi- ja mänguelamused“				
http://filmsmusic.blogspot.com/	2	0	0	2
„Filmidest ja muusikast“				
http://filmiblogi.blogspot.com/	1	1	1	3
„Filmiblogi“				
https://filmterminal.wordpress.com/	9	13	15	37
„Terminal“				
http://tuuli-filmiblogi.blogspot.com/	2	7	6	15
„Tuuli vaatab filme“				
Kokku:	144	153	137	434

4.2.2 Filmiblogide postituste žanriline jaotus november 2014- jaanuar 2015

Filmiblogid kasutavad valdavalt sama žanri, milleks on arvustus. Blogides leidis vähemal määral ka uudislugusid ning üksikuid teisi žanreid nagu arvamused või reportaažid. Kolme kuu jooksul ei olnud 24-s filmiblogis ühtegi intervjuud ega portreelugu. Filmiblogide 434-st postitusest oli 88% arvustusi, 11% uudiseid ja 1% muud (arvamused ning reportaažid). Arvustuste ülekaal näitab, et filmiblogid keskenduvad eelkõige üksikute filmielamuste

tagasisidestamisele. Vähem pööratakse tähelepanu sündmuste-, isikute- ja filmivaldkonna arengu kajastamisele iseseisvalt, eraldi loona. Arvustustele keskendumine eeldab blogijatelt kõige vähem kontakti filmisse puutuvate asjapoolte või üritustega. See on blogija jaoks seetõttu mugavam formaat, ei sea ajalisi ja asukohalisi piiranguid ning võimaldab teksti luua igaühel, kel filmile ligipääs.

Eraldi tasub ära mainida, et uudiste rubriigis leidus väga erineva sisuga postitusi, näiteks blogis „Uued Eesti filmid“ (<http://uuedeestifilmid.wordpress.com/>) kirjutati kinosse tulevatest filmidest koos lühitutvustusega, aga blogis „Terminal“ (<https://filmterminal.wordpress.com/>) liigitus uudiste alla info, et lehe kaudu on võimalik tellida uusi ja vanu filme. Blogis „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“ (<http://raamatukava.wordpress.com/>) postitati uudiste alla aga infot telekanalites tulevate filmide kohta. See näitab, et blogides on suurem vabadus lahti mõtestada žanrite piire, lisada nendele omapoolsed tõlgendused ning kombineerida erinevaid vorme. Piiriks jääb enda taju.

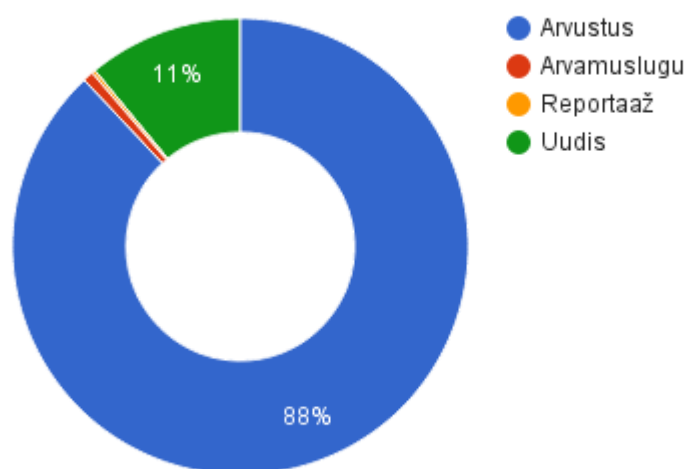
Enim erinevaid žanre kasutas blogi: „Pisut filmijuttu“ (<http://filmijutt.blogspot.com/>), kirjutades arvustusi, arvamusalugusid ja uudiseid. Blogis „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“ (<http://raamatukava.wordpress.com/>) avaldati võrdses kaalus arvustusi ja uudiseid ning blogis „Almost famous“ (<http://filmigurmaan.blogspot.com/>) leidus mitmekesisem žanrivalik, postitades arvustusi, arvamusalugusid, uudiseid. „Pisut filmijuttu“ blogi puhul on žanriline mitmekesisus põhjendatav autori laiahaardelisusega. Tegemist on filmikriitikuga, kes kirjutab ka traditsioonilisse meediasse ning omab laiemaid valdkonnateadmisi ning ajakirjanduslikku kogemust. Teiste väljatoodud blogide puhul võib suurema žanrilise mitmekesisuse taga olla mitmeid erinevaid motivatsioone, mis on seotud nii autori huviga oma tegevust jäädvustada, filmivaldkonnas kogemust saada, lihvida kirjutusoskust või hoopis midagi muud.

Kolme kuu jooksul ilmunud 434-st filmiblogi postitustest oli 25 Eesti filmi teemalised (ligikaudu 6%). See on postituste üldist arvukust silmas pidades küllaltki väike hulk, arvestades, et analüüsi all oli 24 filmiblogi ning ainuüksi kolme kuu jooksul linastus mitmeid Eesti filme. Antud tulemused näitavad, et Eesti filmiblogide esmane fookus ei ole Eesti filmi kajastamisel ning kajastamist leiavad kas kättesaadavuse, filmide arvukuse või mõnel muul kaalutlusel pigem välismaised filmid.

Eesti filmi käsitleti järgmistes žanrides: arvustused ja uudised ning leidus ka üks arvamusalugu. Filmiblogides ilmunud 25-st Eesti filmi teemalisest postitusest oli 14 arvustust (56%), 10 uudist (40%) ja üks arvamusalugu (4%). Siinkohal võime näha, et Eesti filmi

kajastuste puhul on uudiste osakaal suurem, kui üldjuhul blogides on ülekaalus pigem arvustused. Eesti filmi kajastuste puhul võib uudiste osakaalu suurendada meie filmikeskkonna kompaktsus, mistõttu blogijad jõuavad lihtsamini infoni, mida võime käsitleda uudisena. Samas tuleb arvestada ka žanrite piiride nihutamist, mistõttu uudisena kvalifitseeruvad rohkemad lood, kui tavapäraselt trükimeedia puhul.

**Kõik postitused filmiblogides november 2014-
jaanuar 2015**

Joonis 1. Postituste žanriline jagunemine filmiblogides november 2014 -jaanuar 2015 (% , n=434)

4.3 Eesti filmi teemalised kajastused trükimeedias

Trükimeedias kolme kuu jooksul ilmunud 342-st artiklist käsitles 37% Eesti filmi teemat. Blogidega võrreldes on trükimeedias tuntavalt rohkem Eesti filmi kajastusi, mis näitab, et kodumaine toodang saab harjumuspärastes kanalites rohkem tähelepanu, olgu põhjuseks strateegiline valik kodumaise kultuuri edendamiseks või parem ligipääs filmitoodangule.

Trükimeedias ilmus perioodil november 2014- jaanuar 2015 kokku 125 Eesti filmi teemalist artiklit. Eesti filmi teemalisi artikleid oli enim jaanuaris, mil ilmus 56 artiklit. Kõige vähem aga detsembris, mil ilmus 28 artiklit. Novembris ilmus trükimeedias 41 Eesti filmi teemalist artiklit. Huvitava asjaoluna võib välja tuua, et trükimeedias on just jaanuaris ilmunud enim

artikleid, samas blogide puhul oli jaanuar kolmest kuust kõige rahulikum. Kuna trükiväljaannete ettevalmistusperiood on pikem ning kajastuste ilmumine ei ole nii vahetu, kui blogide puhul, tuleb arvestada, et pühad tõmbavad toimetustes hoo maha ning seetõttu ilmub trükiväljaannetes ka jaanuaris enim artikleid ning detsembris kõige vähem.

Väljaannetest ilmub Eesti filmi teemalisi artikleid kõige enam Eesti Päevalehes, kus ilmub kolme kuu jooksul 45 artiklit 61- lehenumbri kohta. Mürilehes ilmub 22 artiklit kahe lehenumbri kohta ning lisaks nupud veebiväljaandes. Kõige vähem artikleid oli KesKus-is, kus ilmub üks artikkel kolme lehenumbri kohta ja Teater. Muusika. Kino-s, kust võis leida kuus artiklit kolme lehenumbri kohta. Sirbis ilmub vastavalt 13 artiklit 11- lehenumbri kohta, Eesti Ekspressis 10 artiklit 11- lehenumbri kohta, Postimehes 18 artiklit 73- lehenumbri kohta ja Maalehes 10 artiklit 13- lehenumbri kohta.

Eesti Päevalehe puhul on Eesti filmi teemaliste kajastuste suur hulk kindlasti tulenenud ka sellest, et tegemist on päevalehega ning kultuuri- ja filmitemate kajastamiseks on ka rohkem leheruumi. Samas võrdluseks on teises päevalehes, Postimehes, rohkemate lehenumbrite peale kordades vähem Eesti filmi kajastusi. See näitab toimetuste fookust filmitemate kajastamisel. KesKus-is ja Teater. Muusika. Kino-s on Eesti filmi kajastuste vähesus seotud just väljaannete enda iseloomuga. Tegemist on harvemini ilmuvate väljaannetega, mis seab rangemad piirid teksti ajalisele väärtusele ja võimalikule mahule. Mürileht kompenseerib kord kuus ilmumist regulaarsete veebis ilmuvate filminupukestega. Nädalalehtede puhul võib täheldada, et Eesti filmi kajastusi on üpriski võrdses mahus .

Kolme kuu jooksul ilmub Sirbis 13 Eesti filmi teematist artiklit (36% kõigist filmitemalistest artiklitest), KesKus-is üks (33%), Teater. Muusika. Kino-s kuus (33%), Mürilehes 22 (45%), Postimehes 18 (35%), Eesti Päevalehes 45 (40%), Eesti Ekspressis 10 (16%) ja Maalehes 10 (100%).

Tabel 5: Eesti filmi teemalised artiklid november 2014- jaanuar 2015 trükimeedias

Kanal	November 2014	Detsember 2014	Jaanuar 2015	Artikleid kokku
Sirp	4	4	5	13
Teater.Muusika. Kino	0	4	2	6
KesKus	1	0	0	1
Mürileht	11	2	9	22

Eesti Ekspress	4	1	5	10
Postimees	4	3	11	18
EPL	14	13	18	45
Maaleht	3	1	6	10
Kokku:	41	28	56	125

Trükimeedia puhul vaatlesin ka kolme kuu jooksul ilmunud artiklite žanrilist jaotuvust Eesti filmi teemaliste artiklite puhul.

Tabel 6: Eesti filmi teemaliste artiklite žanriline jaotuvus trükimeedias november 2014- jaanuar 2015

Väljaanne	Arvustus	Arvamus- lugu	Intervjuu	Portree- lugu	Reportaaž	Uudis
Sirp	3	4	1	0	1	4
Teater. Muusika. Kino	3	0	0	0	3	0
KesKus	0	1	0	0	0	0
Müürileht	2	0	1	0	0	19
Eesti Ekspress	0	0	0	0	1	9
Postimees	4	0	2	2	3	7
EPL	3	3	1	6	1	31
Maaleht	4	0	0	0	0	6
Kokku:	19	8	5	8	9	76

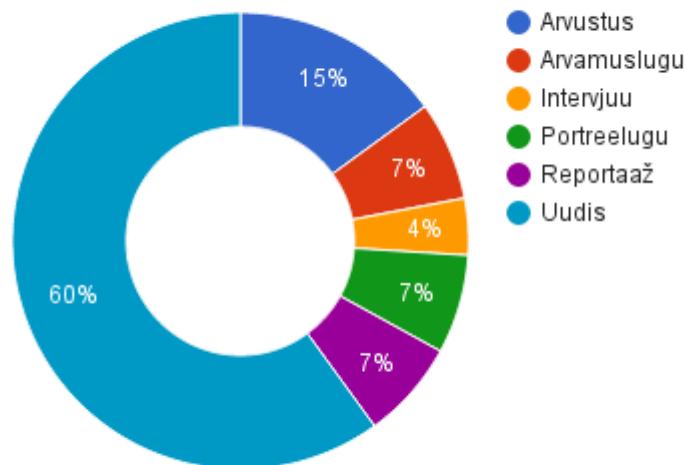
Žanrilist jaotust vaadates oli trükimeedias Eesti filmi teemaliste postituste puhul enim uudiseid (60%). Teiste žanrite vahel jagunes osakaal mõnevõrra võrdsemalt. Eesti filmi kajastuste puhul oli arvustusi (15%), arvamuslugusid (7%), portreelugusid (7%), reportaaže (7%) ning intervjuusid (4%). Uudise žanri ülekaal trükiväljaannetes on sõltuvuses ka laiemast filmivaldkonna kajastamisest, kaasates lisaks filmide tagasisidele arutelluse filmikunstilised ja -tehnilised arengud, tegevused, plaanid ja sündmused. Võrreldes blogijatega on lehtoimetustel üldjuhul ka rohkem kontakte filmivaldkonnas, mis hõlbustab üldiselt erinevate žanrite kasutamist filmitemaaliste tekstide loomes. Samuti ei tohiks unustada, et ka filmipromotsiooni puhul pöörduvad turundajad eelkõige just lehtoimetuste poole.

Enim erinevaid žanre kasutasid Eesti Päevaleht ja Postimees, kus leidis arvustusi, arvamuslugusid, intervjuusid, portreelugusid, reportaaže ja uudiseid. Tegemist on päevalehtedega ning nende lood on ajalises mõttes kõige kiiremini aeguvad, seetõttu tuleb

valdkonna tegemisi laiemalt haarata, et kõige värskemate tegemistega kursis olla. Kõige enam sarnaseid žanre kasutas aga Maaleht, kus leidus arvustusi ja uudiseid, samuti Eesti Ekspress, kus leidus reportaaže ja uudised, ning KesKus, kus ilmus üks arvamuslugu.

Sirp keskendus enam arvustustele, arvamuslugudele ja uudistele, Teater. Muusika. Kino kirjutas arvustusi ja reportaaže, Mürileht kirjutas enim uudiseid, aga vähemal määral ka arvustusi. Eesti Ekspress keskendus uudistele, Eesti Päevaleht uudistele ja portreelugudele, Postimees ja Maaleht uudistele ja arvustustele.

Eesti filmi teemalised artiklid trükimeedias november 2014- jaanuar 2015

Joonis 2. Eesti filmi teemaliste postituste žanriline jagunemine trükimeedias november 2014- jaanuar 2015 (% , n=125)

5. Eesti filmi representatsioon filmiblogides, Mürilehes ja Sirbis 2013- 2014 filmi „Kirsitubakas“ näitel

Tulemuste esitluse puhul kirjeldan siinkohal põgusalt filmiblogide, Mürilehe ja Sirbi üldpilti kontentanalüüsi kaudu, millele järgneb ülevaade Eesti filmiblogide sisust ja postituste žanrilisest jaotusest. Seejärel analüüsin pikemalt filmi „Kirsitubakas“ teemaliste tekstide sisu filmiblogides, Mürilehes ja Sirbis.

5.1 Filmiblogide, Mürilehe ja Sirbi üldpildi analüüs

5.1.1 Eesti filmi kajastamine filmiblogides

Eestis oli perioodil 2013-2014 16 filmiblogi, mis kajastasid Eesti filmi teemat. Üldise tendentsina võib ära märkida, et valdavalt on filmiblogides suure ülekaalus välismaise filmi kajastus. Ainult Eesti filmile on pühendunud üks blogi- „Uued Eesti filmid“ (<http://uudeestifilmid.wordpress.com>). Kõikidest filmiblogidest on kodumaise filmi „Kirsitubakas“ temaatikat käsitletud viies blogis.

Tabel 7: Filmitemalised postitused filmiblogides 2013- 2014

Väljaanne	Filmitemalisi postitusi	Eesti filmi temalisi postitusi	Filmi „Kirsitubakas“ temalisi postitusi
„Almost famous“ http://filmigurmaan.blogspot.com/	21	2	0
„Armastades filmikunsti“ http://www.filmiarvustus.eu/	247	8	0
„Filmifanaatik“ http://filmifanaatik.blogspot.com/	63	2	0
„Filmid, mida vaatan“ http://filmiarvustus.blogspot.com/	220	2	1
„Harrastuskriitikud“ http://harrastuskriitikud.blogspot.com	48	2	0

„КИНОГЛАЗА“ http://kinoglaza.blogspot.com/	69	5	0
„Loe seda, mida sa filmis ei näinud“ http://raamatukava.wordpress.com/	204	11	0
„Ma armastan filme“ http://martraun.wordpress.com/	101	4	0
„Malcolmi filmiblogi“ http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9	19	4	0
„Must ja valge“ http://vaskuss.blogspot.com/	44	12	0
„Nähtud ja nägemata“ http://nahtud-nagemata.blogspot.com/	304	1	0
„Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“ http://blondpoiss.blogspot.com/	58	5	0
„Pisut filmijuttu“ http://filmijutt.blogspot.com/	119	12	1
„Ralfi nurk“ http://rlfstr.blogspot.com/	503	5	1
„Raul ja kino“ http://filmsportmuusika.blogspot.com/	31	11	1
Uued Eesti filmid“ http://uuedeestifilmid.wordpress.com	4	4	1

5.1.2 „Kirsitubaka“ kajastused Mürilehes ja Sirbis

Kultuuriväljaanne Sirp ilmub korra nädalas ning igas numbris on ka filmirubriik, kus kirjutatakse Eesti ja välismaa filmi teemadel. Mürileht ilmus aastani 2014 kuuel korral aastas. Alates 2014. aastast ilmub uus lehenumber korra kuus ning sarnaselt Sirbiga on igas numbris filmirubriik. Kultuuriväljaandes Sirp kirjutati perioodil 2013-2014 filmist „Kirsitubakas“ kuuel korral ning Mürilehes viiel korral.

5.1.3 Žanrid

Filmiblogides kasutatavate žanrite uurimiseks vaatlesin lähemalt filmi „Kirsitubakas“ teemalisi postitusi. Selgus, et kuigi filmiblogide tekstid võivad teinekord nihutada žanrite piire ja üks sulandub kergemini teisesse, siis üldises pildis jagunesid tekstid arvustusteks, millel on ka arvamussloo nüansse. Viiest filmi „Kirsitubakas“ kajastanud blogist oli neljas kirjutatud

antud filmi teemal arvustus ja ühes blogis uudis. Eelnimetatud uudis oli selle blogi puhul küll tegelikult filmi eelkajastus. Teiste žanrite kasutamist „Kirsitubaka“ näitel filmiblogides täheldada ei saanud.

Kultuuriväljaannete Mürilehe ja Sirbi puhul jagunes žanrite skaala hoopiski mitmekesisemalt, kui filmiblogide puhul. Mürilehes oli perioodil 2013-2014 filmi „Kirsitubakas“ teemal üks arvustus, intervjuu ja kolm uudist. Sirbi puhul kirjutati samal perioodil „Kirsitubakast“ üks arvustus, üks arvamslugu, kaks reportaaži ja kaks uudist.

5.1.4 Tekstide ilmumise seaduspärasused

Film „Kirsitubakas“ esilinastus 16. oktoobril 2014. Nagu filmide puhul tavapäraseks, võtab järelmontaaž enamasti pikalt aega ja seetõttu tuleb ka „Kirsitubaka“ puhul arvestada, et film võeti üles juba suvel 2013. Ka filmimise aeg on omamoodi võimalus filmi nähtavale tuua ja ka filmitegijad ise seadsid varakult üles sotsiaalmeedia lehed, mille vahendusel oli võimalik võtteprotsessiga tutvuda. Ajakirjandusest kajastas neid sündmusi vaid Sirp, kes andis teada võtteprotsessi algusest. Filmi linastuse eelsel ajal mainiti „Kirsitubakat“ korra 2014. aasta suvel, kui film valiti Karlovy Vary filmifestivali programmi ning vahetult enne linastust ilmus Maimikutega intervjuu Mürilehes. Arvustused ja arvamslugud ilmusid 1-2 nädala jooksul pärast filmi esilinastust.

Kui trükimeedia puhul kirjutati filmi „Kirsitubakas“ teemadel ka enne ametlikku linastust, siis filmiblogide puhul on selgelt suunitlus filmivaatamise järgsel tekstiloomel. Filmiblogid ei kajasta produktsiooni- ega festivaliuudiseid ning ühe filmi kohta ilmub keskmiselt üks arvustus. Arutelu võib jätkuda kommentaariumis, kuid üldiselt sellega ka piirdub.

Omades põgusat ülevaadet, milline on „Kirsitubaka“ teemaliste tekstide žanriline ja ajaline jaotus, siis siit on sobilik edasi liikuda sisuanalüüsi juurde. Eelnevalt sai valimi peatükis mainitud, et sisu analüüsis keskendun arvamslugudele ja arvustustele. Seega jäävad välja „Kirsitubaka“ teemalised uudised ja intervjuud, sest neis peegeldub vähem autori arvamust ja seisukohti, kui teistes žanrites. Sisuanalüüsis uurisin nelja filmiblogide postitust, ühte Mürilehe artiklit ja kahte Sirbi artiklit.

5.2 Filmi „Kirsitubakas“ kajastuste sisuanalüüs

5.2.1 „Kirsitubaka“ ülevaade

„Kirsitubakas“ on Andres Maimiku ja Katrin Maimiku täispikk mängufilm. Filmi festivali esilinastus toimus Tšehhis Karlovy Vary filmifestivalil, kus 9. juulil 2014 linastunud film osales võistlusprogrammis East of the West. „Kirsitubakas“ esilinastus Eestis 16. oktoobril 2014. Samuti osales film PÖFFi Tridensi võistlusprogrammis, milles osalevad parimad debüüdid Põhjamaadest ja Läänemere regionist. Väiksematest festivalidest on „Kirsitubakas“ osalenud filmifestivalil „Film by the Sea“ (Holland), Kesk- ja Ida- Euroopa filmide festivalil CINEEAST (Luksemburg), Cambridge filmifestivalil (Suurbritannia), Svetlogorski Balti debüütide filmifestivalil (Venemaa), Helsingi rahvusvahelisel filmifestivalil „Armastus ja anarhia“ (Soome). DVD kujul jõudis film vaatajateni 8. detsembril 2014.

5.2.2 Filmi autor

Filmi autori puhul uurisin, kas ja kuidas käsitletakse autorit analüüsitud tekstides. Vaatlesin lähemalt, kas tekstides seostatakse autorit tema varasemate teostega või hoopis teiste autorite ja analoogsete filmidega. Samuti on oluline vaadelda, kui palju autor üldse saab tähelepanu ning mil määral nähakse tegijat filmi taga.

Filmi „Kirsitubakas“ puhul tuli selgelt välja, et tähelepanu pöörati just võrdlusele teiste filmide ja autoritega. Katrin Maimiku varasematele teostele leidis küll üks viide, kuid Andres Maimiku puhul puudusid viited varasematele teostele sootuks. Põhjusi võib otsida ka sellest, et autorite koostöös on see esimene täispikk mängufilm, kuigi varasemaid teoseid, nii mängufilme, dokumentaal- kui ka lühifilme leiab mõlemate autorite teoste seast. Andres Maimik on autoriks ka mitmele täispikale mängufilmile, sealhulgas: „Kormoranid, ehk nahkpükse ei pesta“ ja „Jan Uuspõld läheb Tartusse“.

Kusjuures väga olulise nüansina toon välja, et kui Müürilehe ja Sirbi puhul leidis kõikide tekstide puhul otseseid või kaudseid viiteid autoritele, siis filmiblogide puhul olid viited väga põgusalt temaatikat puudutavad või puudusid sootuks. Leidis küll veidi kaudsemaid viiteid filmi stsenaaristika kohta, kuid autorite tegevust tõlgendati ikkagi eelkõige filmis toimuva

kaudu ning võeti filmi kui teost, mis ei vaja autori varasema loominguga kaudu kontekstualiseerimist.

- „Ma ei pea Laurat otseselt huvitavalt kirjutatud tegelaseks, aga sellele vaatamata saaks „Kirsitubakas“ olla liigutav ja meelikõitev draama.“ (Ralfi nurk, 2014)

Lisaks seatakse ühes blogis kahtluse alla, millised olid autorite endi eesmärgid seda filmi luues, tuues mõttesse võimaluse, et autorid heidavad vaataja ja temaatika üle peent nalja, soovimatagi müüre lõhkuda ja vaatajale selgust anda.

- „Lõppude lõpuks jääb segaseks, kui väga film ise soovib, et teda tõsiselt võetaks.“ (Ralfi nurk, 2014)

Tuleb tõdeda, et sellega filmiblogides autorite teemaline diskussioon ka piirdus. Seevastu trükiväljaannetes Sirp ja Mürileht pöörati suuremat tähelepanu võrdlusele teiste teoste ja autoritega ning prooviti teost dekodeerida autoriga samastumise kaudu. Sellest tuleb ka järgnevalt pikemalt juttu.

5.2.2.1 Võrdlus varasemate teoste ja teiste autoritega

Kui ennist sai mainitud, et Maimikutel on see esimene ühine täispikk mängufilm, siis Sirbis uuriti ka „Kirsitubaka“ temaatika käsitlemist autorite varasemas loomes. Katrin Maimiku puhul viidati varasematele uurimistele sobimatusse vanusegruppi kuuluvate inimeste suhetest. See võimaldab hinnata autori motivatsiooni teemaga suhestumisel, andes konteksti temaatika kajastamise pädevusele.

- „Katrin Maimik on uurinud pealtnäha sobimatutesse vanusegruppidesse kuuluvate inimeste vahelisi ootamatuid sidemeid oma tundlikul ja hinnangutest vabal moel 2013. aasta lühifilmis „Foto“, kus üksik naine klammerdub üheksa-aastase poisi tähelepanu külge.“ (Gray, 2014)

Samuti uuriti seoseid ka Andres Maimiku suhestumisest teosega, otsides viiteid teiste filmitegijate stiilist ja loomingust. Nii toodi Sirbis välja võrdlus Woody Alleniga, kes oma filmides tihtipeale käsitleb mittetraditsioonilisi suhteid. Kuigi nenditakse, et Andres Maimikus on neid Woody Allenilikke jooni olemas, siis ometi „Kirsitubakas“ pole suudetud neid välja joonistada ja vaatajani tuua.

- „*Andres Maimikus on ju ometi olemas teatav woodysus. „Kirsitubakas“ seda aga küll ei ole.*“ (Prints, 2014)

Eesti filmist rääkides ei saa loomulikult üle ka viidetest teistele Eesti filmikunsti teostele. Nii leidis ka „Kirsitubaka“ filmikeele kohta võrdlusi nii „Seenekäigu“, kui ka „Kertuga“, mis kasutavad filmi tarbeks ära Eestile omast ja ainulaadset maastikku. Kuid see rõhub just autorite valikule vormilise teostuse osas, jättes õhku võimaluse, et eestlaste olulisimate filmide seas ongi sõnum loodusega üheks olemisest, mille kaudu antakse oma tegevusele jõud ja motivatsioon.

- „*Filmis on ohtralt kaadreid päikese käes läikivatest suurtest ämblikuvõrkudest, kõrgetest kaskedest, rohumaadest jne, kuid pärast "Seenekäiku" ja "Kertut" mõjub see kodumaisele vaatajale ehk pigem igavalt kui õdusalt.*“ (Ralfi nurk, 2014)

Niisiis on võimalik näha, kuidas viidetega autorite varasematele teostele, võrdlusega teistele filmitegijatele ja teistele filmidele luuakse „Kirsitubakale“ kontekst, mille kaudu antakse tõlgendamisvõimalusi filmi sündmuste lahtiharutamiseks.

5.2.2.2 Autoriga samastumine

Veel üks huvitav autori temaatika käsitlemise viis on autoriga samastumine, mille kaudu võetakse endalt justkui ära vaataja roll ja proovitakse mõista, kuidas autor on seda teost näinud. Kusjuures selle käsitusviisi puhul tuleb taas esile tõsta trükiväljaanded Sirp ja Mürileht, kes pöörasid kirjutiste fookuses rohkem tähelepanu autori mõjule filmi tõlgenduste loomisel.

- „*Püüan filmi mõista selle autorite vaatepunktist. Suure vanusevahega suhetele ei läheneta enam tagurlikult, film on taotluslikult kõige selle vastand, kuidas sageli kujutatakse lolitalikke suhteid – väga intensiivsete, seksiküllaste ja isegi destruktiiivsetena. Maimikute film loob niisugusele tunnete kujutamisele kontrasti.*“ (Drenkhan, 2014)

Autoritega samastumisest annab märku ka viis tõlgendada nende isikuomadusi tegelaste loomise kaudu. Nii kirjeldataksegi loodud tegelasi autoritele omase naljaviskamise kaudu, mida võiks tõlgendada ka diskreetse pilana omaenda tegelaste suhtes. Autorite endi kohta kõneleb see aga ootamatult rohkemgi, kui otsene viide nende varasemale loomingule.

- „Selle asemel et Joosepist kujundada mingit karuselt romantilist kangelast, viskavad režissöörid nalja tema pretensioonikate väidete nagu mets on „vaikuse katedraal” üle ja paigutavad tema lõputud faktiteadmised pigem seedeptsesside kui kõrgustesse tõusva poeesia valda.“ (Gray, 2014)
- „Maimikute diskreetse pila sihtmärgiks seatud Joosepi vastutustunde kriis ja suutmatuse otsustada, mida ta tahab, seavad selle tegelaskuju ühte seltskonda terve hulga tänapäeva filmis figureerivate meestega, kes keelduvad saamast täiskasvanuks.“ (Gray, 2014)

Filmiblogides „Pisut filmijuttu“ (filmjutt.blogspot.com), „Filmid, mida vaatan“ (filmiaarmastus.blogspot.com) ja „Raul ja kino“ (filmsportmuusika.blogspot.com) ei käsitletud autorit filmikriitika fookuses.

5.2.3 Näitlejatöö

Näitlejatöö puhul uurisin, mil määral pööratakse tekstides tähelepanu rolli täitmisele ja täitja olulisusele ning millist tähtsust omab näitleja filmi üldpildi vastuvõtmisel.

Näitlejatöö käsitlemisel võib taaskord, nagu ka autorite puhul, välja tuua, et trükimeedias kirjutati nende rollist hulga rohkem, analüüsid, kuidas näitleja sooritus sobib „Kirsitubakasse“, ning kuidas see mõjutab filmile üldiselt antavat hinnangut.

Näitlejatööd käsitleti üldiselt pigem põgusalt tuues välja hinnangu näitleja sooritusele antud rollis. Samas jäi vähem arusaadavaks, millele hinnang toetus, ehk kui toodi välja, et näitleja roll oli „muljetavaldav“, siis pikemat analüüsi sellele kirjeldusele ei järgnenud.

- „Maris Nõlvak teeb muljetavaldava mängufilmidebüüdi Laurana, kes 18aastaseks saamise künnisel on jõudnud oma teismelisuses sellesse staadiumi, kus iga vanemliku huvi või sekkumise ilmingut tõlgendatakse põlglikult väljakutsena tüdruku küpsusele.“ (Gray, 2014)

Siiski omistatakse osalt näitlejale ka suuremat vastutust rolli väljakujundamisel, andes seega hinnangu, et karakteri areng on suuresti seotud konkreetse näitleja meisterlikkusega sobivaid loomuomaseid jooni välja tuua.

- „Raudsepa Joosep on sümpaatne ja kuiv ning on suuresti tema teene, et Joosepi armastusväärne keskeakriis ei jookse küüniliselt kinni, vaid laseb filmil mõjuda jätkuvalt inimlikuna.“ (Gray, 2014)

Muidugi võib leida ka üldisemat näitlejatöö kirjeldust, toomata välja konkreetseid isikuid ja sooritusi, andes hinnangu filmi näitlejatööle kui tervikule.

- *„Intervjuus Müürilehele ütlevad Maimikud, et võtete ajal peetigi silmas rahulikku töökeskkonda, tagamaks noorte näitlejate turvatunne. Võib öelda, et see on hästi õnnestunud, sest näitlejad tunduvad ekraanil sundimatutena, kõik etendatavad nüansid näivad karakteritele loomuomastena.“* (Drenkhan, 2014)

Filmiblogide puhul tuleb nentida, et näitlejatööd ei analüüsitud täpsemalt mitte üheski blogis. Korduvalt mainiti küll tegelasi, kes rollis üles astusid, aga see oli pigem kirjeldava iseloomuga ning ei keskendunud sooritusele ega näitleja meisterlikkusele.

Üldiselt jäi näitlejatöö sooritus suuresti varju tegelaste kirjelduse taha, mis pärssis võimalust vaadelda, miks konkreetsed näitlejad olid sobivad või ebasobivad antud rolli kandes.

5.2.4 Tehniline ja kunstiline teostus

Filmi tehnilist ja kunstilist (visuaal, struktuur, filmitehnilised võtted) teostust vaadeldes, saab analüüsida, mida peavad filmikriitikud blogides ja trükimeedias oluliseks, rääkides filmi teostuslikest aspektidest. Selle kaudu saab hinnata, kui palju pööratakse tähelepanu tehnilistele- ja kunstilistele aspektidele filmi vastuvõtus ning kas see võiks mõjutada ka sisu vastuvõttu.

„Kirsitubaka“ puhul kirjutati filmi tehnilistest aspektidest nii blogides, kui ka trükimeedias. Ühtemoodi palju tähelepanu sai filmi puhul võttepaikade valik, mida märgiti ära nii blogides, kui ka Müürilehes ja Sirbis. Filmi visuaalset keelt vaadeldi kusjuures tehnilistest aspektidest kõige enam, jäädes tihtipeale küll põgusa kirjelduse tasandile.

- *„Filmis on ohtralt kaadreid päikese käes läikivatest suurtest ämblikvõrkudest, kõrgetest kaskedest, rohumaadest jne, kuid pärast "Seenelkäiku" ja "Kertut" mõjub see kodumaisele vaatajale ehk pigem igavalt kui õdusalt.“* (Ralfi nurk, 2014)
- *„Tehnoloogia hoiab neid küll endiselt linnaeluga ühenduses, aga metsakasvanud maastik pakub – lisaks vabandusele võtta üles lopsakaid ja kinematograafilisi looduskaadreid“* (Gray, 2014)

Kõik autorid, kes kirjutasid võttepaikadest, mainisid kusjuures ära kinematograafiliselt kaunid looduspildid, mis olid teinekord ka kogu teose tipphetkeks.

- „Kuna suurem osa filmitegevusest toimus rabas, siis on arusaadav, et loodus oli imeilus. Päikesetõusud ja –loojangud, udu veekogu kohal. Ilus eesti suvi.“ / „Ainuuksi ilusate kaadrite pärast tasuks vaadata ja kui Laura kuidagi ära kannatada, siis film ise on tore ja päris koomiline.“ (Filmid, mida vaatan, 2014)
- „Suvevaheaegsest väikelinnast sohu ja metsast tagasi paneelmajadesse – meeleolupiltide ja paikade vaheldumist saadavad kaunid loodusvaated, mis said minu jaoks teose suurimaks tugevuseks.“ (Drenkhan, 2014)

Eraldi tasub rõhutada ka filmitehniliste võtete kasutamist „Kirsitubakas“. Nii toodi välja, kuidas stsenaaristilisi nippe kasutades on filmi tegelasi või tegevusi sisse toodud, luues mulje sujuvast üleminekust.

- „Kui Joosep, Laura, Merit ja veel kaks matkalist tobedal kombel metsas pudelimängu mängivad (mis on stsenaaristi jaoks mugav viis luua olukord, kus peategelane peab end võõraste seltskonnas avama).“ (Ralfi nurk, 2014)
- „Võõras onkel Tiit ja tema korpulentne naine, kes samuti matkal kaasas on ja midagi tarka kohta ei mõistagi, on lihtsalt mõttetult comic relief.“ (Ralfi nurk, 2014)

Kuid stsenaaristilisest nippidest ei pruugi piisata, et luua filmist terviklik lugu, mis viitab filmis tekkivale žanrilisele konfliktile, mis arvustajate poolt ka kinni püütakse. Just žanri valikul on väga suur roll, arvestades milliseid filmitehnilisi võtteid hakatakse rakendada ja kuidas vaataja neid potentsiaalselt vastu võtab.

- „Tubaka vast suurimaks plussiks on püüid rääkida selgepiirilist lugu ning öelda midagi sidusat ja tähendusrikast; suurimaks miinuseks aga ebalev kõikumine satiirilise jandi, romkommi ja suhtedraama vahel, mis üksteist vastastikku üsna täielikult tühistavad.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)

Kusjuures arvustustes on välja toodud filmitehniliste võtete mõju filmi stsenaariumi loomele. Nii näeme, kuidas võttepaikade valik kannab sümbolistlikul moel sõnumit, mida filmis kordagi välja ei öelda, kuid tunnetus on olemas.

- „*On tervitatav, et tegevus toimub metsas, sest rohelusest pakatavas looduses viibimine tekitab kummaski tegelases alateadliku eelduse, et nad tohivad käituda vabamalt kui ehk kasulik on.*“ (Ralfi nurk, 2014)
- „*Ma ei pea Laurat otseselt huvitavalt kirjutatud tegelaseks, aga sellele vaatamata saaks "Kirsitubakas" olla liigutav ja meelikõitev draama selle haldjaliku tüdrukukese puhkemisest viljakaks naiseks.*“ (Ralfi nurk, 2014)

Filmitehnilisi aspekte käsitlesid enamik uuritud tekstidest. Küll aga jäid tähelepanuta näiteks filmimuusika ja filmi struktuur, mis oleks abistanud mõistmist, kuidas filmi tehniline teostus aitab edasi kanda sõnumit.

5.2.5 Kultuuriline ja ühiskondlik ulatus

Seejärel keskendusin filmi kultuurilisele ulatusele, kus saab vaadelda ka filmi ühiskondlikku resonantsi ja diskussiooni tekkimist ning viiteid teistele kultuurivaldkondadele või teostele. Samuti ka, kuidas analüüsitakse filmi olulisust meie kultuuriruumi kontekstis. Minu analüüsitud tekstide autorid vaatlesid „Kirsitubakat“ läbi olemasolevate teoste, aga ka võttes võrdluseks üldised meie kultuuriruumis ja ühiskonnas tarbel olevad normid ja käitumismallid.

5.2.5.1 Võrdlus varasemate teostega

On otsekui loomulik, et ühiskonna poolt mitte-aksepteeritud suhetest rääkides on justkui omamoodi mõõdupuuks Nabokovi „Lolita“. Nii sai ka „Kirsitubakas“ oma lolitaliku märgi külge, millega arvustajad suhestusid just trükimeedias. Nii Sirbis kui ka Mürilehes arutati, kuidas on filmis loodud karakter ühenduses „Lolitaga“ ning kuidas on antud filmi teemakäsitlust julgetud ja soovitud välja tuua meie kultuuriruumis.

- „*Laura on küll vanem ja kindlasti mitte Lolita tüüpi karakter, aga lavastajad on seegi kord valinud mõnes mõttes kergema vastupanu tee, laskmata tema ja Joosepi suhtel minna füüsiliseks.*“ (Gray, 2014)
- „*Kui Nabokov oma „Lolita” valmis sai, pidi ta ootama veel mõned aastad, enne kui šokeeriva sisuga raamat ilmale ilmus. Kaasajal ei tekita noore neiu ja vanema meesterahva suhte*

käsitlemine enam nii suurt furoori ning kord aastas ilmub ikka mõni film, mis seda teemat kujutada võtab.“ (Drenkhan, 2014)

- *„Püüan filmi mõista selle autorite vaatepunktist. Suure vanusevahega suhetele ei läheneta enam tagurlikult, film on taotluslikult kõige selle vastand, kuidas sageli kujutatakse lolitalikke suhteid – väga intensiivsete, seksiküllaste ja isegi destruktiivsetena. Maimikute film loob niisugusele tunnete kujutamisele kontrasti.*“ (Drenkhan, 2014)

Võrdlust Nabokovi „Lolitag“ ei kandnud aga edasi filmiblogide autorid. Seevastu analüüsi blogides peategelaste vaheliste suhete sümbolismi ja arengut, andmata sellele laetud hinnangut.

- *„Minu silmis sümboliseerib see surnud hirv, et Laura on transformeerunud süütust tüdrukust naiseks, kes peatselt mõistes, et vajab (temast esialgu suurt midagi arvava) Joosepi füüsilist ja hingelist lähedust, ka vastavalt käituma hakkab — julgemalt, pealetükkivamalt.*“ (Ralfi nurk, 2014)
- *„...Mida sümboliseerivad filmis mu meelest ka marjadest tekkinud punased plekid ta riietel.*“ (Ralfi nurk, 2014)

5.2.5.2 Ühiskondlik hoiak

Siinkohal tuleks sisse tuua arusaam ühtsest kultuuriruumist, mis mõjutab hoiakuid teemakäsitletuste osas. Selle asemel, et arutada filmis käsitletud suhete moraalsuse üle, analüüsi blogides ja trükimeedias, mis suunab inimesi ebatraditsiooniliste suhete tekkimiseni. Nii sümboliseerib peategelane justkui ühte seltskonda tervest ühiskonnast, kes esindab inimeste valikuid ja hoiakuid tänapäeva ühiskonnas.

- *„Maimikute diskreetse pila sihtmärgiks seatud Joosepi vastutustunde kriis ja suutmatuse otsustada, mida ta tahab, seavad selle tegelaskuju ühte seltskonda terve hulga tänapäeva filmis figureerivate meestega, kes keelduvad saamast täiskasvanuks.*“ (Gray, 2014)
- *„Tarbimisühiskonna surve olla edukas ja selle materialistlikud lõksud pole vastuvõetavad ja tõmbuvad mugavustsooni, lapsepõlvkookonisse, kus nad ei pea tõestama mitte midagi.*“ (Gray, 2014)

- „Kirsitubakas” viitab sellele, et eepiline ja veatu romantika võib olla pettus, aga eluhetkedel on oma kahandamatu väärtus, mis jääb meeltesse veel pikaks ajaks.“ (Gray, 2014)

Kuid arvustustes välja toodud võrdlused pole ka ainult pelgalt poetilised ja kogu ühiskonda hõlmavad, vaid ka väga selge viitega meie enda kultuuriruumile, mis eeldab teadmisi ja taju ümbritsevast.

- „Kumbki teostuselt tagasihoidlik film ei põe ideedenappust - näiteks kuulutavad mõlemad eesti mehe justkui olemuslikku jobusust mitte vähem jõuliselt kui "Ukuaru" või Priit Pullerits.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)

Näib, et „lolitalike“ suhete moraalse analüüsi asemel uurivad kirjutajad, miks autorid teemat justkui lõpuni ei ava, jättes vaataja abitusse olukorda, julgemata või tahtmata rohkemat pakkuda.

- „Aga ebamugavaimad on siiski momendid, kus on enim näha, et Joosep ja Laura (kes pole õigupoolest lähedasedki) janunevad tajutavalt teineteise läheduse järele, kuid on suutmatud seda aktiivselt välja näitama; enamasti nad lihtsalt piidlevad teineteist salamisi, nagu vahel võõrad inimesed ühistranspordis seda teevad.“ (Ralfi nurk, 2014)
- „See meenutab mulle esimese klassi aabitsat, kus oli kõrvuti kuus pilti, millele toetudes tuli koostada sidus jutuke.“ (Drenkhan, 2014)

Huvitaval kombel on ka nende „Kirsitubaka“ teemaliste ühiskondlike võrdluste iseloom pigem rohkem kirjeldav ja vähem diskussiooni loov. Ent ometi leidsid kõik kirjutajad, et ühiskondliku mõju kajastamine on vähemal või rohkemal määral oluline.

5.2.6 Isiklik hoiak

Vaatlesin filmi teemaliste kirjutiste puhul ka selgelt väljajoonistuvat hoiakut filmi suhtes. Siinpuhul pidasin oluliseks välja tuua, palju autor ise rõhub oma personaalsele arvamusele ning mil määral üritab autor jääda hinnanguvabaks. Siinkohal mainin ära, et objektiivse hinnangu andmine pole siinkohal esmatähtis. Olulisem on vaadelda, kuidas autorid oma isiklike arvamusi konstrueerivad.

- „Isiklikkuse osas - iga arvustus on paratamatult isiklik, sellist asja nagu objektiivne kriitika pole olemas. Nii-öelda objektiivsuse-taotlus pole enam kui üks stiilivõte, mis kuulub mu meelest silmakirjanduse valda.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)

Kusjuures isikliku hoiaku väljatoomisega on esirinnas just filmiblogid. Sirbis ja Müürilehes ilmunud artiklites ei kajastunud otsesest isiklikku hoiakut filmi suhtes üldse. Seevastu kõik filmiblogijad tõid välja, mis neid filmi puhul personaalselt mõjutas või milliseid tundeid esile kutsus. Filmide kohta anti üldisemaid ja kokkuvõtvmataid hinnanguid.

- „Endalgi tekkis kange tahtmine seiklema minna.“ (Filmid, mida vaatan, 2014)
- „Kuid filmi kergemeelne hoiak ja lõtv huumor ei võimalda, leian ma, võtta lugu nii tõsiselt kui see ehk väärrib.“ (Ralfi nurk, 2014)
- „Dramöödia noore neiu armumisest vanemasse meesterahvasse. Ei hakka keerutama, see meeldis mulle isegi veel vähem kui Toomiku hipohüpnootiline "Maastik mitme kuuga".“ (Pisut filmijuttu, 2014b)

Kuid toodi ka välja konkreetseid stseene ja olukordi, mis arvustajat mõjutasid.

- „Mul on sellega vastakad tunded.. meeldis kõik peale loo kangelanna Laura, kes oli lihtsalt nii tüütu plika.../ Laura sõbranna asemel oleks mul 10 korda hing täis saanud ja oleksin ta lihtsalt kuskile saatnud.“ (Filmid, mida vaatan, 2014)
- „Peab märkima, et mind häirivad alati stseenid, kus tegelane räägib selgelt oma tunnetest, aga publik kuuleb dialoogi asemel malbet muusikat ja peab tema nukra ilme põhjal lihtsalt omad järeldused tegema.“ (Ralfi nurk, 2014)
- „Õhukesed tegelased, hõre romanss, mis ei veennud hetkekski. Etem kui "Kormoranid", seda küll.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)

Arvustustes isikliku arvamuse väljatoomine leidis laiemat tähelepanu just blogides, kus hinnati nii filmi tervikuna, kui ka erinevaid väiksemaid aspekte, mis positiivset või negatiivset meelsust esile kutsusid.

5.2.7 Diskussiooni tekkimine

Viimaks vaatasin üle ka „Kirsitubaka“ teemaliste postituste diskussiooni võimalused ehk kas ja kuidas leiavad kasutust kommentaariumid. Sirbi ja Mürilehe puhul on internetiväljaandes samad artiklid, mis ka paberväljaandes. Kusjuures mõlema väljaande puhul on olemas ka kommenteerimise võimalus, mida ei olnud minu uuritud artiklite puhul kasutatud. Filmiblogide puhul on kommenaariumid samuti olemas, kasutust leidsid neid minu uuritud blogidest kahes: „Pisut filmijuttu“ (filmijutt.blogspot.com) ja „Ralfi nurk“ (rlfstr.blogspot.com)

Kommentaariumitesse kirjutatud kommentaarid võivad olla täpsustava loomuga mõne postituse detaili osas.

- *„martraun: miks on pealkirjaks "Cherry Tobacvo" mitte originaalpealkiri "Kirsitubakas." (Ralfi nurk, 2014)*

Samas antakse kirjutajale postituse sisu osas ka lihtsalt tagasisidet, kust saab kirjutaja tuleviku mõttes üht-teist kõrva taha panna.

- *„martraun ütles ...Tõesti tore, et see diskussioon kirja sai pandud ja teemat laiendatud. Oluline kirjutis.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)*
- *„Anonüümne ütles: tuttavat filmikriitikut ei kutsutud pärast negatiivset kriitikat enam eelvaatamistele.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)*

Samuti arendatakse kommentaariumides edasi juba postituses väljakujunenud teemasid, mis saavad lugejate kommentaaride kaudu uue vaate või hoopis põhjendatakse veelgi eelpool öeldut.

- *„Ning vaatajana, kes püüab lugeda põhimõtteliselt enam-vähem kõike, mida meil filmidest kirjutatakse ja mis on avalikult ja vabalt kättesaadav, sotsmeedia ja blogideni välja, olen veendunud, et nii-öelda ametlikus lehekriitikas on säärasest otsekoheusest puudus.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)*
- *„Kordan oma mantrat: et on hea, kui on arvamuste paljusus ja hea, kui ilmub ka reljeefsemaid, poleemilisi, diskussiooni põhjustavaid sõnavõtte. Sest kokku näitab see, et inimesed hoolivad (eesti) filmist, et see läheb neile korda, üht- või teistpidi.“ (Pisut filmijuttu, 2014b)*

Kommentaariumides tuuakse sisse ka uusi seisukohti, mida postituses pole veel avatud, ning väga vabas vormis arutletakse teemade üle, mis nii mõneski osas vastandub traditsioonilise meedia diskussiooni loomise tavale.

- *„Filmilehte meil paraku parasjagu pole, aga muid lehti on siiski mitu ja eesti täispikkadele mängufilmidele pööravad nad kõik ohtralt tähelepanu - kuigi jah, arvustusi ilmub kahjuks kaugelt vähem kui tegijate-poolset promo, intekaid ja seltskonnakroonikat. Minu kui lugeja-vaataja jaoks jäävad üldpildis enamasti valjemini kõlama just need viimased.“* (Pisut filmijuttu, 2014b)
- *„Leheretseptsioon ongi märksa suuremal määral toimetajate kui kirjutajate teha, sest toimetaja ju tellib muusika, teades enam-vähem, mida kellelki oodata. Ei tea jah, kas seda positiivset emotsiooni tuleb siis harva ette või seda ei väljendada, aga teravat kriitikat on enamasti lõbusam lugeda küll.“* (Pisut filmijuttu, 2014b)

Kommentaariumite võimalusi kasutatakse sellegipoolest veel, väikeste eranditega, pigem vähe ära ning ka minu analüüsitud tekstides toimus suur osa arutelust ühepoolset, ootamata tagasisidet, mis küsiks, vastanduks, kiidaks ja laidaks.

6. Järeldused ja diskussioon

6.1 Järeldused

Käesoleva töö eesmärgiks on püüd välja selgitada, mida lisavad filmiblogid üldisele kultuuriteemaliste arutelude areenile. Sotsiaalmeedia pealetungi ja infokanalite juurdetekke najal ei ole traditsiooniline ajakirjandus enam sugugi ainus vahend kultuuriteemalise diskussiooni tekitamiseks. Järgnev arutelu selgitabki põhjalikumalt, kas ja milliste traditsioonilise ajakirjanduse poolt seatud normidele filmiblogide postitused vastavad ning mida lisavad omaltpoolt juurde. Vaatlen blogide funktsiooni ja fookust Eesti filmi kajastamisel ning võrdlen seda traditsioonilise meediaga.

Töö alguses püstitasin uurimisküsimused, selgitamaks välja milline on Eesti filmi teemaline arutelu filmiblogides ja ajakirjanduses vormi ning sisu poolest. Uurisin töö käigus täpsemal, kui palju on Eestis perioodil november 2014- jaanuar 2015 olnud aktiivseid filmiblogisid, mis arutlevad ka Eesti filmi teemadel. Samuti vaatlesin, kui palju leiab Eesti filmi kajastust erinevates kanalites ning kuivõrd palju kasutatakse Eesti filmi teemal kirjutades erinevaid žanre.

Järgnevalt vaatlemegi lähemalt, kuidas töö alguses püstitatud küsimused, töö teoreetiline osa ja tulemuste kirjeldused omavahel suhestuvad ning mida ütleb see Eesti filmi kajastuste hetkeseisu kohta filmiblogides ja ajakirjanduses.

Millistes filmiblogides ja trükiväljaannetes toimub Eesti filmi teemaline arutelu ja kui palju saab Eesti filmi kajastust?

Perioodil november 2014- jaanuar 2015 oli Eestis 24 filmiblogi, millest 11 kajastas ka Eesti filmi teemasid. Postituste intervall blogides on väga individuaalne. Samamoodi on individuaalne ka see, kui palju kirjutatakse Eesti filmi teemadel. Üldise tendentsina võib ära märkida, et Eesti filmi teemalisi postitusi on märgatavamalt vähem, kui välismaa filmide kajastusi. Kolme kuu jooksul ilmunud postitustest oli ligikaudu 6% Eesti filmi teemalised.

See näitab, et filmiblogid ei keskendu eelkõige Eesti filmi kajastamisele ning kajastamist leiavad kas kättesaadavuse, välismaiste filmide arvukuse või mõnel muul kaalutlusel pigem

võõrsil tehtud filmid. Torop (2012: 1547) nentis, et vaatajaarve mõjutavad vaatamiskohtade olemasolu, lähedus elukohale ja hea tehniline seisund. Samuti ka filmide tase ja temaatiline olulisus, huvitavus. Eelpool nimetatud tegurid annavad põhjust aimata, et filmiblogide Eesti filmi teemaliste kajastuste vähesus on seotud puuduliku ligipääsuga Eesti filmidele või ei ole need tehniliselt ja temaatiliselt vaataja jaoks kõitvad. Siinkohal on oluline ära märkida, et blogidesse jõuavad pigem Eesti mängufilmid, mis on ka laiemas kinolevis vaadatavad, aastas ilmub neid keskmisel 6-8. Eesti lühifilmid, dokumentaalfilmid ja animafilmid leiavad blogides kajastust väga vähe või üldse mitte.

Blogidega võrreldes on trükimeedias tuntuvalt rohkem Eesti filmi kajastusi, mis näitab, et kodumaine toodang saab harjumuspärastes kanalites rohkem tähelepanu, olgu põhjuseks strateegiline valik kodumaise kultuuri edendamiseks või parem ligipääs kohalikule filmitoodangule.

Eesti ajakirjanduse puhul analüüsisin antud töö jaoks kaheksat väljaannet – kultuurilehed Sirp, KesKus ja Teater. Muusika. Kino, Müürileht trükiversioonis ja internetis, samuti ka päevalehed Postimees ja Eesti Päevaleht ning nädalalahed Eesti Ekspress ja Maaleht. Kolme kuu jooksul ilmus Sirbis 13 Eesti filmi teemalist artiklit (36% kõigist filmitemalistest artiklitest), KesKus-is üks (33%), Teater. Muusika. Kino-s kuus (33%), Müürilehes 22 (45%), Postimehes 18 (35%), Eesti Päevalehes 45 (40%), Eesti Ekspressis 10 (16%) ja Maalehes 10 (100%). Kokku kaardistati kolme kuu jooksul ajalehtedes ja ajakirjades 342 filmitemalist artiklit, milles 37% käsitles Eesti filmi temaatikat. Eesti filmi kajastamisel on esirinnas Maaleht, Eesti Päevaleht ja Müürileht, kelle filmitemalistest artiklitest on üle 40% Eesti filmi teemalised. Kõige vähem kirjutas Eesti filmist Eesti Ekspress.

Päevalehtede puhul on kultuuri- ja filmitemate kajastamiseks rohkem leheruumi, kuid Eesti filmi kajastuse osakaal sõltub otseselt ka toimetuse valikutest. Kuus korra ilmuvate väljaannete puhul seab ilmumise sagedus paika rangemad piirid teksti ajalisele väärtusele ja säilivusele ning filmitekstidele võimaldatavale mahule. Müürileht näiteks kompenseerib kord kuus ilmumist regulaarsete veebis ilmuvate filminupukestega, mis võimaldab lugejat kursis hoida jooksvate filmiuudistega. Trükiväljaandes keskendutakse pikemalt analüüsile ja filmide olemusele. Nädalalahed on lugude ajalisesest säilivusest jällegi vähem sõltuvuses, kuid leheruum on mõneti piiratum ning Eesti filmi kajastamise intensiivsus sõltub taaskord toimetuse valikust.

Millistes žanrites avaldatakse filmiga seotud tekste filmiblogides ja trükimeedias?

Filmiblogid kasutavad valdavalt ühte žanri, milleks on arvustus. Blogides leidis samuti uudiseid ning vähemal määral ka teisi žanreid nagu arvamused või reportaažid. Filmiblogide 434-st postitusest oli 88% arvustusi, 11% uudiseid ja 1% muud.

Ajakirjanduses oli žanrilisest jaotusest vaadates Eesti filmi teemaliste postituste puhul enim uudiseid (60%). Teiste žanrite vahel jagunes osakaal mõnevõrra võrdsemalt. Eesti filmi kajastuste puhul oli arvustusi 15%, arvamused 7%, portreelugusid 7% ja reportaaže 7% ning intervjuusid 4%.

Enim erinevaid žanre kasutasid Eesti Päevaleht ja Postimees, kus leidis arvustusi, arvamused, intervjuusid, portreelugusid, reportaaže ja uudiseid. Kõige enam sarnaseid žanre kasutasid aga Maaleht, kus leidis arvustusi ja uudiseid, samuti Eesti Ekspress, kus leidis reportaaže ja uudised ning KesKus, kus ilmus üks arvamuslugu. Sirp keskendus enam arvustustele, arvamusedele ja uudistele, Teater. Muusika. Kino kirjutas arvustusi ja reportaaže, Mürileht kirjutas enim uudiseid aga vähemal määral ka arvustusi. Eesti Ekspress keskendus enim uudistele, Eesti Päevaleht uudistele ja portreelugudele, Postimees ja Maaleht uudistele ja arvustustele.

Filmi „Kirsitubakas“ analüüs aitas mõista, et tekstide žanriline eristus joonistub filmiblogide ja trükimeedia vahel ilusti välja. Žanri valik tingib ka üldise teemade käsitlemise viisi ja fookuse. Filmiblogide puhul nõudis tekstide žanriline jaotus mõnevõrra järeleandmisi ja kohendamist, sest „Kirsitubaka“ tekstid ei allunud otseselt kindlatele žanri reeglitele ning jaotuse tegemisel tuli mõnevõrra lähtuda intuitsioonist. Marc Verboordi (2012: 225) kohaselt kombineerivad blogid traditsioonilise ajakirjandusega võrreldes rohkem erinevat tüüpi informatsiooni ja formaate (arvustused, uudised, isiklikud kogemused, klatš). Seda oli tõepoolest ka „Kirsitubaka“ tekstide puhul võimalik täheldada, et žanritest peetakse kinni intuiitselt, kuid jäetakse ruumi ka tõlgendustele žanrite piirangute osas. Üldise tendentsina saab siiski välja tuua, et „Kirsituba“ kajastuses domineerisid arvustused, milles leidis ka arvamusloo nüansse.

Parema ülevaate saamiseks „Kirsitubaka“ tekstide žanrilisest jaotusest, võrdlesin filmiblogisid trükiväljaannete Sirbi ja Mürilehega. Antud trükiväljaannete lehenumbritest võis leida uudiseid, intervjuusid, arvamused, arvustusi. Tekstid olid žanriliselt konkreetsemalt paika pandud ning sisu ja fookuse puhul oli sellest tulenevalt võimalik märgata ka mustreid,

milline teemakäsitus vastab konkreetsele žanrile. Filmiblogidega võrreldes on trükiväljaannete tekstid rohkem reeglistikku asetatud, mis võib olla tingitud nii ajakirjanike õpetustest ja kogemustest, aga teiselt poolt ka toimetuse ja lugeja ootustest žanri järgimisel.

Blogide puhul sõltub teksti fookus just autori isiklikust eelistusest ja valikust, sest puudub tekstide väline toimetamine ning tekstiloome on tugevalt seotud autori isikliku motivatsiooniga. Martin Oja (2008) kirjeldab blogimise motivatsiooni kui kompensatsioonimehhanismi, kommunikatsiooni ja autokommunikatsiooni vajadust, virtuaalsesse kommuuni kuulumist ja sõltumatust ning jagamise soovi. Blogimise väärtus võib autori jaoks seisneda hetke jäädvustamises või hoopiski enesearendamine soovis. Samamoodi on blogi võimalik vahend oma identiteedi kujundamiseks (Oja, 2008). Blogimine tervikuna annab ruumiliste, ajaliste ja oskuslike piiranguteta kirjutajale võimaluse luua teksti, mängides žanrite ja normide olemuslike piiridega. Seega on blogijatel võimalik enda motivatsioonile vastavalt suunata tekstide fookust ja eesmärki.

Milline on Eesti filmi teemalise arutelu intensiivsus ja avatus?

Filmi „Kirsitubakas“ teemaline arutelu filmiblogides erines trükimeediast oma avatuse, analüüsi sügavuse ja isikliku hoiaku poolest. Filmiblogide puhul võib välja tuua, et neis sisalduvad tekstid on tunduvalt personaalsema lähenemisega, kui kultuuriväljaannete tekstid. Autor ei ürita asetada end kõrvalseisja positsiooni, vaid kirjutab asjadest väga isiklikust vaatepunktist. Selles tulenevalt on blogid ka mõnevõrra rohkem avatud erinevatele tõlgendustele, kuid sõltuvalt autorist erineb siinkohal ka analüüsi sügavus. Filmiblogides leidis tekste, mis jäid kirjeldavale tasemele, kuid ka väga sügavalt tunnetuslike tekste filmi sümboolika kohta. Teet Teinmaa (2014) on tõdenud, et siinses filmikriitikas kipub kriitiku roll kohati piirduma filmi teistest varem äravaatamises ja siis selle ümberjutustamises, millele on lõpetuseks lisatud mõni teravam sõna. Seetõttu varieerub filmiblogide väärtus filmikriitikasse panustamisel, jäädes kohati isikliku päeviku rolli, mis võimaldab nähtut ja mõistetut enda jaoks korrastada või teiselt poolt püüeldes rohkem tervikliku tagasiside andmisele ja diskussiooni tõstatamisele.

Taaskord, et saada võrdluseks paremat ainet, uurisin ka trükiväljaannete tekste, mille puhul võis täheldada, et autor seisis hinnangute andmisel rohkem kõrvaltvaataja rollis ning tekst oli vähem isiklikust hinnangust lähtuv. Trükiväljaannete „Kirsitubaka“ teemalised artiklid

käsitlesid rohkemaid nüansse filmis ning olid ka enam taustainfole orienteeritud, mis väljendus nii samade autorite teistele töödele viitamises, kui ka kirjanduslike ja kultuuriliste võrdluste toomises. Analüüsid olid rohkem reeglitele allutatud, kui filmiblogides, jäädes analüüsiva ja kirjeldava vahemaile, vaadeldes filmi võimalikult erinevatest vaatepunktidest. Priimägi on selle kohta öelnud, et autor peab teadma rohkem kui lugeja (Toomela, 2014). Sellest vaatepunktist on oluline, et ilmunud tekst annaks filmi vaatamisele lisandväärtuse ning seekaudu abistaks diskussiooni tekkimist ja suunaks lugejat mõtisklema teemadel, mis filmis õhku paisati.

Mis on filmikriitika fookuses, millist funktsiooni filmikriitika täidab?

Filmiblogide, Sirbi ja Mürilehe filmi „Kirsitubakas“ teemalisi tekste saab vaadelda kui filmikriitikat, mis täidab tagasiside andmisel kindlaid funktsioone. Filmikriitikas vaadeldakse erinevaid nüansse, milles minu töö fookuses olid just ühiskondliku temaatika käsitlemine, autori ja näitleja töö tagasiside, hinnang tehnilisele ja kunstilisele teostusele ning personaalne hinnang ja suhestumine.

Filmiblogide puhul võib välja tuua, et filmikriitika raames analüüsiti tehnilist- ja kunstilist teostust, mis väljendub nii võttepikade valikus, kui ka muude filmitehniliste nüansside väljatoomises. Arutleti selle üle, kuidas käsitleda filmi meie kultuuriruumi kontekstis ning milline on ühiskondlik reaktsioon teemakäsitlusele. Filmikriitikas toodi välja ka tugev isiklik hinnang teosele. Filmikriitika funktsiooniks on siinkohal tagasiside andmine filmitegijatele erinevate aspektide analüüsi kaudu. Aga vähemalt sama oluline on ka soovitude andmine lugejatele edasise diskussiooni tõstatamiseks.

Hindoalla (2014b) toob välja, et tagasiside andmise funktsiooni täidetakse puudulikult nii päeva- ja nädalalehtedes, kui ka kultuuriväljaannetes. Hindoalla (2014b) tõdeb, et filmi režissöörile pööratakse palju rohkem tähelepanu ning näitlejatöö jääb filmikriitikas sageli teisejärguliseks, samuti jääb pealiskaudseks ka filmi tehnilise teostuse analüüsimine või tõlgendamine ning pigem minnakse visuaalide kirjeldamise teed.

Sirbi ja Mürilehe „Kirsitubaka“ teemalisi tekste vaadeldes võib öelda, et filmikriitika fookuses oli autorite ja näitlejate tööle hinnangu andmine, filmi tehniliste- ja kunstiliste aspektide analüüs ning ühiskondliku temaatika käsitlemise ülevaade. Autorid vaatlevad, kuidas film sobitub ühiskonda ja kultuuriruumi olemasoleva taustal. Filmikriitika täidab

tagasiside funktsiooni filmitegijate jaoks, vaataja jaoks jääb aga diskussioonist tegelikult väheks ning teemade käsitletud on justkui iseennast ammendavad. Priimäe hinnangul ei seota konkreetset filmiteksti tihtipeale laiemat sotsiaalse kontekstiga – kuhu film paigutub, mis on selle mõte ja miks see tehtud on (Toomela, 2014)? Võib öelda, et objektiivsuse kaalutlustel on filmi teostuse hindamine ja kirjeldamine tihtipeale neutraalsem, mistõttu kaugenetakse tõlgendamisest, kuidas film asetub ühiskonda ja millist kõneainet esile kutsub.

Filmikriitika funktsioon võib olla aga hoopiski teistsugune looja enda jaoks. Oja (2008) on kirjeldanud blogijate motivatsiooni kirjatükkide loomisel. Ta on välja toonud blogimise motivatsioonina sotsiaalse frustratsiooni kompenseerimise, lootuse eneseteostusele ja enesearengule. Samuti kontaktide ja sõprussuhete loomise; uute teadmiste, kirjutamisoskuste ja filmimõistmise arendamise. Lisaks ka virtuaalsesse kommunikatsiooni kuulumise vajaduse, identiteedi kujundamise ja sõltumatuse. Viimaks ka jagamise ja säilitamise soovi, mis täidab väärtuste alalhoidmise ja korrastamise mõõdet, paljundab autori ideoloogilist maailmavaadet ning võimaldab autoril esitleda end sobivas vormis. Sellest vaatepunktist on filmikriitika loomine blogides eelkõige isiklikel kaalutlustel ja võimalik, et mitte kõiki filmikriitika funktsioone täitev, kuid siiski ka diskussioonile suunatud. Muul juhul ei saaks me rääkida avalikest blogidest, mis on kättesaadavaks tehtud ka teistele huvilistele.

Milline on diskussiooni tekkimise võimalus lugejaga?

Just diskussioon lugejaga on see, mis paneb teksti elama ning annab tema olemasolule väärtuse ja mõju ühiskonnas. Kui filmiblogide puhul sai juba põgusalt mainitud, et filmikriitika üheks funktsiooniks on diskussiooni tekitamine, siis blogid annavad kommentaariumi kaudu võimaluse seda diskussiooni ka kohe edasi arendada. Filmiblogide tekstid on tihtipeale ka oma hinnangutes jõulisemad, võimaldades tekitada vastandumisi või samastumisi, mille kaudu saab autoriga dialoogi astuda. See võimaldab kollektiivselt tõlgendada filmides toimunut ning mõista laiemalt ühe konkreetse filmi rolli ja mõju ühiskonnas. Filmiblogide kommentaariumides tõepoolest ka astuti diskussiooni, kuid see oli omane vaid kindlatele blogidele, mis omakorda võib kõneleda mõnede blogide mõjukusest filmiajakirjanduse maastikul.

Trükiväljaanne Sirbi ja Määrilehe puhul jääb diskussioon hõredaks, sest viis, kuidas teemasid käsitletakse on justkui lõplike vastuseid andev. Autorid kirjutavad filmist, vaadeldes väga

erinevaid aspekte, andmata samas laetud hinnanguid, mis võiks väljendada kõige kõnekamaid teemasid. Niisiis ei jää filmikriitikast õhusolevaid küsimusi, millega võiks laiem diskussioon kaasneda. Selle diskussiooni tekkimist piirab loomulikult ka meediumi iseloom. Trükiväljaandes ongi keeruline teksti autoriga kontakti astuda, kuid veebiväljaandes on see põhimõtteliselt võimalik, nii Mürilehe kui ka Sirbi puhul. Rakendust see kahjuks pole leidnud.

6.2 Diskussioon

Eelnevad tulemuste ja järelduste peatükid annab ülevaate, kuidas kajastatakse Eesti filmi blogides ja ajakirjanduses. Erinevates kanalites ilmuva filmikriitika analüüsimiseks vaatlesin aga täpsemalt Eesti filmi „Kirsitubakas“. Järgnevas diskussioonis arutlen veel selle üle, kuidas „Kirsitubaka“ analüüsi tulemused aitavad teha järeldusi Eesti filmikajastuste hetkeseisu kohta blogides ja trükimeedias. Toon välja töö sissejuhatuses tõstatatud küsimused ja väljatoodud teooriad filmikriitika kohta võrguühiskonnas ning vaatlen, kuidas ühtivad need minu uurimustöö tulemustega. Samuti mõtisklen, milline on Eesti filmi paiknemine üldisel filmikriitika maastikul. Töö lõpus arutlen, millised on filmiblogide uurimise võimalikud arengusuunad tulevikus.

Töö alguses tõstatasin küsimuse, mis saab olukorras, kus uute kanalite ja levikuvõimaluste tõttu võib informatsiooni levitajaks olla igaüks? Erinevalt traditsioonilisest ajakirjandusest pole blogid tavapäraselt reguleeritud sisu tootmise ega vormi poolest. Seekaudu tekib uus arutelude areen, kus käsitletakse osaliselt samu teemasid, mida trükiväljaannetes, aga tuuakse juurde ka uusi vaateid ja lähenemisi. Küsisin töö alguses, kas ja millist erinevust võib seljuhul näha käsitletavate teemade sisus ja vormis?

Verboord (2012: 225) kirjeldab, et filmiajakirjandus internetis ja blogides pole üldsegi nii erinev peavoolu filmiajakirjandusest. Tõsi, blogides on laiem spekter ajakirjanduslike žanreid, teemasid, filmipealkirju ja ilmselt ka vaateid, aga mida populaarsemad ja autoriteetsemad on blogid, seda enam sarnanevad nad institutsionaliseeritud ajakirjandusele.

Olles jõudnud oma uurimustöö tulemuste analüüsiga ühele poole, saan tagasi vaadeldes öelda, mil määral võib blogides ja trükiväljaannetes täheldada sisu ja vormi poolset erinevust. Selgus hoopis, et žanriline variatiivsus on suurem trükiväljaannetes ning Eesti filmiblogides keskendutakse pigem arvustustele. Samas kultuurilehtedes leidis intervjuusid, uudiseid,

reportaaže, arvustusi, arvamislugusid. Kuid ometigi tuleb tõdeda, et žanrite käsitlemise viis oli blogides jälle mõnevõrra vabam. Arvustuse katuse all võis kohata väga erineva iseloomu ja suunitlusega tekste, mis on tingitud blogi autori eelistustest ja huvidest. Filmiblogide kohta on Oja (2008) öelnud, et blogimine kui kompensatsioonimehhanism on seotud enesearendamise ja kontaktide- ning sõprussuhete loomisega. Kusjuures enesearendamine väljendub nii soovis omandada uusi teadmisi ja lihvida kirjutamisoskust, kui ka mõista tulevikus paremini filme (Oja, 2008). Selles osas võib blogisid vaadelda kui isiklike veebipäevikuid, mis võimaldavad autoril oma arengut kindlas kanalis ja ajalises järjepidevuses jälgida, samas avalikustades tekste, et säilitada kontaktide loomise võimalus. Blogid on ka kohaks, kus arendada oma kirjutamisoskust ja filmianalüüsi võimekust, ning ka antud töös oli läbikumavalt näha autorite erinevaid motivatsioone kajastuste loomisel.

Tuleb tõdeda, et filmiblogides on tunduvalt suurem personaalne sisend, kui trükimeedias. Ekdale jt (2010) on väitnud, et väline tegur, mis paljusid blogijaid motiveerib on see, et nad saavad pakkuda vaadet, mis puudub peavoolu meediast. Filmikriitik ja filmiblogija Andrew Grant (2008: 33) on öelnud, et filmiblogijad on üldiselt avatumad oma postituse subjektiivsuse osas ja tihti peale kombineeritakse isiklikku kogemust kriitikaga. Traditsioonilises trükis kohtab seda hulga vähem. Ning tõepoolest tuli ka antud uuringu tulemustest välja, et filmiblogides on rohkem rõhku isiklikul hinnangul, olles oma teksti subjektiivsuse osas palju avatumad. Kultuuriväljaannete puhul võis täheldada palju tugevamat püüdlust objektiivsusele, mis mõneti ka pärssis võimalust luua tugevamat diskussiooni. Siinkohal tuleks meeles pidada, et kriitika on küll subjektiivne, aga võib olla ka objektiivne valdkond. Seejuures on oluline, et autori positsioon paistaks selgelt välja ja oleks lahti seletatud (Toomela, 2014). Hinnangute laengu kõrval võiks keskenduda hoopis põhjendustele ja analüüsile, miks autor ühele või teisele järeldusele jõuab.

Töö alguses sai ka diskussiooni tõstatamise olulisusest räägitud, mistõttu oli uurimuse fookuses just Eesti film. Küsisin, millist funktsiooni täidab filmikriitika blogides ja trükiväljaannetes. Peeter Torop (2012) on öelnud, et on oluline, et diskussioonid tõepoolest ka ühiskonnas käivitatakse ja siin tulebki sisse kultuuriajakirjanduse, aga ka filmiblogide roll, mis lisavad omapoolse tõlgenduse filmitegija poolt öeldule. „Eesti filmi arengusuunad 2012-2020“ dokumendis kirjeldatakse filmikriitikat, kui filmivaldkonna olulist tagasisidemehhanismi. Ka minu töö tulemustest selgus, et tagasiside andmine filmitegijatele on ühtemoodi oluline nii filmiblogides kui ka trükiväljaannetes. See väljendub otseses hinnangus tehtud tööle, aga ka võrdluses autori teiste teoste või teiste autoritega. Kuid see

tagasiside on oluline ka lugeja jaoks, kes pole blogi vahendusel enam pelgalt vastuvõtja rollis, vaid saab ise aktiivselt sõna sekka öelda. Ometi on tagasisidestamise efektiivsus kaheldav, kui see ei jõua filmitegijateni, või on liigselt kirjeldaval tasandil ära unustanud sõnumi, mida film kannab. Diskussiooni tekkimine eeldab, et teema algatatakse ning sellele luuakse ka sobiv arutelupinnas. Julgemata tõstatada suuremaid teemasid, kartes kohaliku filmituru väiksust, tõrjutust või ebapopulaarseid arvamusi, jäävad olulised teemad analüüsimata ning filmitemaaline arutelu on pelgalt pinnavõbelus.

Varasemate uuringute ja antud seminaritöö najal võib öelda, et blogimaastikul on ühtseid jooni, mille kaudu neis loodavat sisu kirjeldada, kuid sama palju on see sõltuv ka konkreetsest kultuuriruumist, kus tegevus toimub, mistõttu pole olemas universaalseid tõdesid filmiblogide kohta. Blogid suhtestuvad olemasoleva trükimeediaga, lisades juurde personaalset sisendit. Antud töö raames, ei saa teha hõlmavamaid järeldusi kõikide aktiivsete Eesti filmiblogide sisu kohta, sest sugugi mitte kõik blogid ei kirjutanud antud uurimuse tuumikfilmi „Kirsitubaka“ teemadel. See muudab antud töös Eesti filmiblogide sisuanalüüsi mõnevõrra piiratuks.

Just siit oleks sobilik edasi liikuda töö edasiarenduste juurde. Selleks, et saada Eesti filmiblogidest võrreldes trükiajakirjandusega veelgi parem ülevaade, tuleks edasi uurida enim loetavaid filmiblogisid, et saada sisulise poole pealt kinnitust, millest sõltub blogi edukus ja maine. Samuti tuleks võimalusel uurida filmiblogide autoreid ja nende tausta lähemalt, et mõista, kas ja kui palju mõjutab autori taust filmide tõlgendust. Sama oluline oleks teha ka põhjalik analüüs Eesti filmi ja välismaise filmi kajastuste sisu kohta blogides. Antud töö ei võimaldanud käsitleda seda, kas ja kuidas erineb blogijate kodumaise ja välismaise filmi tõlgendus, mis omakorda annaks olulist ainet Eesti filmi vastuvõtu kohta kodumaise publiku seas. Nende uuringute kaudu oleks võimalik vaadelda, millised on olulised alternatiivsed jõud Eesti filmiajakirjanduse maastikul ja kuidas mõjutab see ajakirjandust ning Eesti filmi arengut tervikuna.

7. Kokkuvõte

Antud bakalaureusetöö ülesandeks oli vaadelda filmiblogide funktsiooni kultuuriteemaliste arutelude mitmekesistamisel. Filmiblogide kui alternatiivsete meediaväljaannete kohta puudub Eestis selge ülevaade, mis ei võimalda hinnata seda, kuidas toimub võrgukeskkonnas arutelu ja diskussioon. Selleks, et saada esmane ülevaade Eesti filmiblogide sisu ja vormi kohta, kaardistasin Eesti filmiblogi sfääri ning Eesti ajakirjandust, uurides, millise osa moodustab tervikust Eesti filmi teemaline arutelu. Blogitextidele lisab olulist võrdlust materjal Eesti kultuuriajakirjanduse uuringust, mis käsitleb filmitemalisi tekste Eesti ajakirjanduses. Saamaks ülevaadet filmiblogide ja trükiväljaannete Eesti filmi teemaliste kajastuste sisust, oli analüüsi all Eesti film „Kirsitubakas“ blogides ja kultuurilehtedes Mürileht ning Sirp, mis võimaldas vaadelda ühe filmi kajastusi erinevates kanalites.

Töös tõin välja Peeter Toropi ja Ilmar Raagi mõtisklused Eesti filmikunsti kohta, mis võimaldavad mõista valdkonna uurimise vajadust ja olulisust. Maarja Hindoalla, Laura Remmeli ja Martin Oja uurimustööde kaudu selgitasin, milliseid varasemaid uurimusi on Eestis tehtud filmikriitika ja blogimaastiku kohta, saades mõtteainest, kuidas traditsiooniline meedia ja võrguühiskonna uued võimalused omavahel suhestuvad. Blogimaastiku ja filmiblogide kohta on kirjutanud Daniel Drezner, Henry Farrell, Marc Verboord, Brian Ekdale, Kang Namkoong, Timoty Fung ja David Perlmutter, kes aitavad mõista blogide sisuloome seaduspärasusi ja võimalusi, tuues võrdluseks ka klassikalised käsitlused traditsioonilisest meediast. Jonathan Rosenbaum, Andrew Grant ja Joonas (filmijutt.blogspot.com) on minu töösse toonud aga vaate filmikriitikasse filmiblogija silme läbi, mis võimaldab mõista blogijate motivatsiooni ja valikuid oma teel.

Teoriale toetudes ja uurimustöö eesmärki silma pidades, sai välja töötatud uurimisküsimused, mis jagunesid kaheks, keskendudes Eesti filmiblogide ja Eesti ajakirjanduse kaardistamisele ning blogide sisu analüüsile filmi „Kirsitubakas“ näitel.

Uurimustöö täpsemaks eesmärgiks oli kaardistada aktiivsed Eesti filmi teemadel kirjutavad filmiblogid ja trükiväljaanded ning uurida, millistes väljaannetes toimub Eesti filmi teemaline arutelu. Samuti vaatlesin, kui palju leiavad erinevates kanalites kajastust Eesti filmid ning millistes žanrites avaldatakse filmiga seotud tekste filmiblogides ja trükimeedias. Sisuanalüüsi puhul keskendusin Eesti filmi teemalise arutelu intensiivsusele ja avatusele, samuti vaatlesin,

mis on filmikriitika fookuses ning millist funktsiooni filmikriitika täidab. Viimaks analüüsisin diskussiooni tekkimise võimalus lugejaga.

Nendest küsimustest lähtuvalt kaardistasin 24 aktiivset Eesti filmiblogi, perioodil november 2014- jaanuar 2015. Samal perioodil tõin võrdluseks ka kaheksa ajakirja ning ajalehte, saades ülevaate Eesti filmi kajastustest traditsioonilises meedias. Väljaannetest oli lähema vaatluse all kultuurilehed Sirp, KesKus ja Teater. Muusika. Kino. Samuti Mürileht trükiversioonis ja internetis, lisaks ka päevalehed Postimees ja Eesti Päevaleht ning nädalalahed Eesti Ekspress ja Maaleht.

Perioodil november 2014- jaanuar 2015 oli Eestis 24 filmiblogi, millest 11 kajastas ka Eesti filmi teemasid. Kolme kuu jooksul ilmunud 434-st filmiblogi postitustest oli Eesti filmi teemalised ligikaudu 6%. Ajakirjanduses kolme kuu jooksul ilmunud 342-st artiklist käsitles 37% Eesti filmi temaatikat. Eesti filmi kajastamisel on esirinnas Maaleht, Eesti Päevaleht ja Mürileht, kelle artiklitest on üle 40% Eesti filmi teemalised. Kõige vähem kirjutas Eesti filmist Eesti Ekspress.

Filmi „Kirsitubakas“ teemadel kirjutati viies filmiblogis. Sirbis ilmus kuus artiklit ning Mürilehes vastavalt viis. Sisuanalüüsi tarbeks valisin välja neli filmiblogide postitust, kaks Sirbi artiklit ning ühe Mürilehe artikli, mis kvalifitseerusid arvamuse-arvustuse alla „Kirsitubaka“ teemadel. Vaatlesin tekste järgnevas kategooriates: filmi autor; näitlejatöö; võrdlus varasemate teoste ja teiste autoritega; tehniline- ja kunstiline teostus; kultuuriline- ja ühiskondlik ulatus; isiklik hoiak; diskussiooni tekkimine.

Töö tulemustes selgub, et žanriline mitmekesisus on blogides väiksem, kui trükiväljaannetes, samas ühe žanri raames on filmiblogides jällegi rohkem liikumisruumi ning fookus ja teemakäsitus sõltub suuresti autori isiklikust eelistusest ning blogimise motivatsioonist. Filmiblogides analüüsitakse tehnilist ja kunstilist teostust ning ühiskondliku ulatust, vähem tähelepanu saavad autor, näitlejad ja võrdlus varasemate või teiste sarnaste teostega. Trükimeedias pööratakse seevastu autorile ja näitlejatele rohkem tähelepanu ning leidub rohkem viiteid autorile ja teistele teostele.

Suurim vahe blogide ja trükiväljaannete puhul peitub isikliku hoiaku kajastamises. Kui trükiväljaanded rõhuvad rohkem objektiivsusele ja neutraalsele kajastusele, siis blogid on julgelt subjektiivsed ja seetõttu mõnevõrra tugevama hoiakuga, mis soodustab ka diskussiooni tekkimist. Ka diskussiooni puhul võib välja tuua erinevuse filmiblogide ja trükimeedia vahel.

Kui blogides on võimalik autoriga kommentaariumi kaudu dialoogi astuda, siis trükimeedias kanali iseloomu tõttu seda teha ei saa. Samas diskussioonis peitub oluline märk, kas film kõnetab inimesi ja suudab filmi autori poolt välja toodud ühiskondliku ainek pakkuda.

Uurimustöö kinnitas, et blogid pakuvad mõnevõrra erinevat teemakäsitlust, kuid samas näeme neis ka ajakirjanduslike tekstide jooni. Omaette küsimus on muidugi ka selles, kui paljud filmiblogid siis lõpuks inimesi kõnetavad ning milline on blogide tegelik roll ja olulisus lugejate ning filmitegijate jaoks. Filmikriitikud ja –teadlased teadvustavad filmiblogide rolli alternatiivse infokanalina, kuid ometi laiemat kajastust saavad vaid üksikud.

Töö viimases osas arutlen, kuidas varasemad teooriad ühtivad minu uuringus väljatoodud tulemustega, pidades silmas kultuurikeskkonda ja meediamaastikku. Ühtlasi teen ettepanekuid, kuidas antud valdkonda edasi uurida, et saada Eesti filmiblogide maastikust veelgi põhjalikum sisuline ja vormiline ülevaade ning mõista, mis teeb alternatiivsed infokanalid edukaks või vähem edukaks trükimeedia suhtes.

8. Summary

This study *Estonian film representation in film blogs and media* analyzed, how film blogs diversify discussions in Estonian film journalism. Due to lack of previous studies in Estonia concerning new media channels and film criticism combined, we cannot yet describe, how network society might affect traditional journalism. In order to obtain an initial overview of Estonian film blogs content and format, all film blogs were mapped, then compared with Estonian print media to analyze film coverage in different channels. Estonian film „Cherry Tobacco“ was chosen to compare subject matter in blogs and newspapers.

First part of the study, relying on Peeter Torop and Ilmar Raag, brought out the thoughts about the Estonian film industry, which allow us to understand the importance of researching this field. Then examining the works of Daniel Drezner, Henry Farrell, Marc Veerboord, Brian Ekdale, Kang Namkoong, Timoty Fung and David Perlmutter, it is pointed out, how blogs and traditional media may affect each other, while creating cultural content. Jonathan Rosenbaum, Andrew Grant and Joonas (filmijutt.blogspot.com) helped to understand the motivation of film bloggers.

Based on theory and research purpose, quantitative content analysis was used to map Estonian film blog content, which was followed by qualitative text analysis of Estonian film „Cherry Tobacco“. Film blog content was compared with cultural publications *Müürileht* and *Sirp*. The research goal was to map Estonian film blogs and newspapers based on their coverage of Estonian film. Publications and different channels were examined, focusing on used journalistic genres and content. In this study, content analysis observed the function and focus of film criticism in film blogs and newspapers. The intensity and openness of discussion, focus and function of film criticism and dialogue with reader were under observation.

All in all, 24 film blogs were mapped during 3-month period from November 2014 to January 2015. 5 blogs wrote about „Cherry Tobacco“. In a qualitative text analysis of this study, were used 4 articles from film blogs, two articles from *Sirp* and one from *Müürileht*. Texts were examined in categories as follows: author, acting, comparison with previous works and other authors, technical and artistic accomplishment, cultural and communal dimensions, personal attitude and debate formation.

At the same period, 8 publications were under observation- cultural publications Sirp, KesKus and Teater. Muusika. Kino. Also Mürileht in print and online, as well as daily newspapers Postimees and Eesti Päevaleht, and weekly newspapers Eesti Ekspress and Maaleht.

During this period, November 2014 to January 2015, 11 film blogs out of 24 covered Estonian films. In three months, approximately 6% out of 434 film blog posts covered Estonian film. In print media results were somewhat different with 37% out of 342 articles covering Estonian film subject.

It appears that the genre diversity is wider in print publications compared to film blogs. On the other hand, in blogs, the focus depend largely on the author's personal preference. Film blogs analyze technical and artistic execution and social scope, while the author, actors and previous works received less attention compared to print publications.

The biggest difference between blogs and print publications lies in the recognition of personal opinion. If publications oppress more objective and neutral reflection, then film blogs are openly subjective and therefore somewhat stronger stance that favors the emergence of the discussion. And last but not least, in film blogs readers are able to step into a dialogue with the author via commentary. It is not possible to do so in print media. However, discussions provide an important feedback for the author.

The research confirmed that blogs offer a somewhat different approach to topics. Another question is, of course, how many film blogs actually do matter and make a difference in our cultural field. Only a couple of blogs have been acknowledged by film critics and journalists in traditional media, though there are quite many more.

In the last part of this study, it is being discussed, how the earlier theories coincide with the results of this study, considering Estonian cultural environment. Also, suggestions were made, how to further explore this topic to get a comprehensive overview of film blogs in Estonia as alternative information channels.

9. Kasutatud kirjandus

Baumann, S. (2007). A general theory of artistic legitimation: How art worlds are like social movements. *Poetics*, 35:1, 47–65.

Drenkhan, B. (2014). Armastama tardunud. *Müürileht*, 7. november. Kasutatud mai 2015. <http://www.muurileht.ee/armastama-tardunud/>

Drezner, D. W., Farrell, H. (2008). Introduction: Blogs, politics and power: A special issue of public choice. *Public Choice*, 134, 1–13.

Eesti Filmi Andmebaasi kodulehekülg. Kasutatud jaanuar 2015. <http://www.efis.ee/>

Ekdale, B., Namkoong, K., Fung, T. K. F., Perlmutter, D. D. (2010). Why blog? (then and now): Exploring the motivations for blogging by popular American political bloggers. *New Media & Society*, 12:2, 217–234.

Filmid, mida vaatan. (2014). Kirsitubakas. Kasutatud mai 2015. <http://filmiarmastus.blogspot.com/2014/12/kirsitubakas.html>

Gray, C. (2014). Higi ja tubaka lõhn. *Sirp*, 17. oktoober. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/higi-ja-tubaka-lohn/>

Hindoalla, M. (2014). *Filmikajastus Eesti trükimeedias 2013. aasta sügisel*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, ühiskonnateaduste instituut.

Hindoalla, M. (2014b). Millest kõneldakse eesti filmikriitikas? *Sirp*, 20. august. Kasutatud jaanuar 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/2014-08-20-14-26-26/>

Huberman, M. B., Miles, M. A. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. Thousand Oaks: Sage.

McQuail, D. (2003). *McQuaili massikommunikatsiooni teooria*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Oja, M. (2008). *Filmiblogid filmisotsioloogilise mõtte taustal*. Magistritöö. Tartu Ülikool, filosoofia ja semiootika instituut.

- Pikkov, Ü.** (2015). Juhan Liivi pintsak ja eesti kultuuri korraldamine. *Sirp*, 23. jaanuar. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/juhan-liivi-pintsak-ja-eesti-kultuuri-korraldamine/>
- Pisut filmijuttu.** (2014). Maaliliselt eesti kinopildist. Kasutatud mai 2015. <http://filmijutt.blogspot.com/2014/12/maaliliselt-eesti-kinopildist-2014.html>
- Pisut filmijuttu.** (2014b). Kirsitubakast ja kriitikast. Vaidlus Rainiga. Kasutatud mai 2015. <http://filmijutt.blogspot.com/2014/10/kirsitubakast-ja-kriitikast-vaidlus.html>
- Priimägi, T.** (2014). Kriitikakunst: vaene vanemateta laps. *Sirp*, 20. märts. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/kriitikakunst-vaene-vanemateta-laps/>
- Priimägi, T.** (2015). Kriitika ja kriitikud. *Sirp*, 27. märts. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/kriitika-ja-kriitikud/>
- Prints, K.** (2014). Räägivad ja vaikivad ning välja tuleb päris. *Sirp*, 24. oktoober. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/raagivad-ja-vaikivad-ning-valja-tuleb-paris/>
- Raag, I.** (2008). Eesti filmi seisust. Kasutatud mai 2015. <http://ilmarraag.blogspot.com/2009/11/niisiis-milline-on-eesti-filmi.html>
- Raag, I.** (2012). Gesamtkunstwerk. *Akadeemia*, 24:9, 1539-1566.
- Ralfi nurk.** (2014). CHERRY TOBACCO. Kasutatud mai 2015. <http://rlfstr.blogspot.com/2014/10/cherry-tobacco-2014.html>
- Ranne, R.** (2013). AREENI KAANELUGU: Härra Ruus. *Areen*, 22. november. Kasutatud jaanuar 2015. <http://ekspress.delfi.ee/news/areen/areeni-kaanelugu-harra-ruus?id=67129082>
- Rommel, L.** (2014). *Poliitiku integriteedi kujunemisest võrguajastul (blogivate riigikogulaste näitel)*. Magistritöö. Tartu Ülikool, ühiskonnateaduste instituut.
- Rosenbaum, J, Grant, A. Kenny, G.** (2008) Film criticism in the age of the internet: a critical symposium. *Cineaste*, 33:4, 30-46.
- Sauter, R.** (2014). Läbi raskuste tähtede vahele. *Sirp*, 21. november. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/labi-raskuste-tahtede-vahele/>

Teinema, T. (2014). Filmiretseptsiooni vastuoluline tee. *Sirp*, 28. november. Kasutatud mai 2015. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/filmiretseptsiooni-vastuoluline-tee/>

Toomela, E. (2013). Intervjuu: Jaak Lõhmus. *Müürileht*, 14. aprill. Kasutatud jaanuar 2015. <http://www.muurileht.ee/intervjuu-jaak-lohmus/>

Toomela, E. (2014). Intervjuu: Tristan Priimägi. *Müürileht*, 17. juuni. Kasutatud mai 2015. <http://www.muurileht.ee/intervjuu-tristan-priimagi>

Torop, P. (2012). Rahvusfilm ja kultuur. *Akadeemia*, 24:9, 1539-1554.

van Dijk, T. A. (2005). *Ideoloogia. Multidistsiplinaarne käsitus*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Verboord, M. (2012). Exploring authority in the film blogosphere: differences between male and female bloggers regarding blog content and structure. *Interactions: Studies in Communication & Culture*, 2:3, 243-259.

Verboord, M. (2013). The impact of peer-produced criticism on cultural evaluation: A multilevel analysis of discourse employment in online and offline film reviews. *New Media & Society*, 16:6, 921-940.

Lisad:

Lisa 1. Aktiivsete filmiblogide kaardistus 2013-2014

Filmiblogide list

1. <http://rlfstr.blogspot.com/> „Ralfi nurk“
2. <http://martraun.wordpress.com/> „Ma armastan filme“
3. <http://www.filmiarvustus.eu/> „Armastades filmikunsti“
4. <http://filmijutt.blogspot.com/> „Pisut filmijuttu“
5. <http://blondpoiss.blogspot.com/> „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“
6. <http://filmsportmuusika.blogspot.com/> „Raul ja kino“
7. <http://filmifanaatik.blogspot.com/> „Filmifanaatik“
8. <http://raamatukava.wordpress.com/> „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“
9. <http://nahtud-nagemata.blogspot.com/> „Nähtud ja nägemata“
10. <http://filmigurmaan.blogspot.com/> „Almost famous“
11. <http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9> „Malcolmi filmiblogi“
12. <http://nuxxmovies.blogspot.com/> „Nuxxmovies“
13. <http://uuedeestifilmid.wordpress.com/> „Uued Eesti filmid“
14. <http://vaskuss.blogspot.com/> „Must ja valge“
15. <http://kinoglaza.blogspot.com/> „КИНОГЛАЗА“
16. <http://filmiarmastus.blogspot.com/> „Filmid, mida vaatan“

Eesti filmi teemalised postitused filmiblogides 2013-2014

<http://rlfstr.blogspot.com/> „Ralfi nurk“

- "ZERO POINT" (2014) (9.12.2014) <http://rlfstr.blogspot.com/2014/12/zero-point-2014.html>
- "HOW I SAVED AFRICA" (2014) (28.10.2014) <http://rlfstr.blogspot.com/2014/10/how-i-saved-africa-2014.html>
- "CHERRY TOBACCO" (2014) (9.10.2014) <http://rlfstr.blogspot.com/2014/10/cherry-tobacco-2014.html>
- "I WON'T COME BACK" (2014) (23.09.2014) <http://rlfstr.blogspot.com/2014/09/i-wont-come-back-2014.html>
- "KERTU" (2013) (17.10.2013) <http://rlfstr.blogspot.com/2013/10/kertu-2013.html>

Postitusi kokku: 503

Eesti filmi teemalisi postitusi: 5

<http://martraun.wordpress.com/> „Ma armastan filme“

- Я не вернусь – Ma ei Tule Tagasi – I Won't Come Back (2014) (20.09.2014) <http://martraun.wordpress.com/2014/09/20/ya-ne-vernus-ma-ei-tule-tagasi-i-wont-come-back-2014/>
- “Värvilised unenäod” (1974) – Eesti filmikunsti meistriteos (20.06.2014) <http://martraun.wordpress.com/2014/04/20/varvilised-unenaod-1974-eesti-filmikunsti-meistriteos/>
- Risttuules/The Raid 2/The Immigrant/The Grand Budapest Hotel (4.04.2014) <http://martraun.wordpress.com/2014/04/04/risttuulesthe-raid-2the-immigrantthe-grand-budapest-hotel/>
- Lisa Limone and Maroc Orange: tormakas armulugu (2013) – Film, mida tasub kuulata (19.03.2013) <http://martraun.wordpress.com/2013/03/19/lisa-limone-and-maroc-orange-tormakas-armulugu-2013-film-mida-tasub-kuulata/>

Postitusi kokku: 101

Eesti filmi teemalisi postitusi: 4

<http://www.filmiarvustus.eu/> „Armastades filmikunsti“

- Risttuules (2014) - tableau vivant stiilis eksperimentaalfilm kodusõja õitsevast õunapuust... (04.2014) <http://www.filmiarvustus.eu/2014/04/risttuules-2014-tableau-vivant-stiilis.html>
- Puhdistus (2012) - provotseeriv pseudoajalooline misogüünne draama... (12.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/12/puhdistus-2012-provotseeriv.html>
- Väikelinna Detektiivid ja Valge Daami Saladus (2013) - naelutab lapsed ekraani ette... (12.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/12/vaikelinna-detektiivid-ja-valge-daami.html>
- Suur Maalritöö (2013) - klassika on lõpuks ekraanil... (12.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/12/luhiarvustus-suur-maalritoo-2013.html>
- Mandariinid (2013) - eestlaseks ja inimeseks olemise lugu... (11.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/11/mandariinid-2013-eestlaseks-ja.html>
- Kertu (2013) - tõeline Eesti armastuslugu... (10.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/10/kertu-2013-toeline-eesti-armastuslugu.html>
- Kohtumõistja (2013) - kas tõesti Kõusaare tehtud? (03.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/03/kohtumoistja-2013-kas-toesti-kousaare.html>
- Lisa Limone ja Maroc Orange: Tormakas Armulugu (2013) - jätkke lapsed koju, kuid minge kinno kindlasti... (03.2013) <http://www.filmiarvustus.eu/2013/03/lisa-limone-ja-maroc-orange-tormakas.html>

Postitusi kokku:247

Eesti filmi teemalisi postitusi: 8

<http://filmijutt.blogspot.com/> „Pisut filmijuttu“

- „Maaliliselt Eesti kinopildist 2014“ (17.12.2014)
<http://filmijutt.blogspot.com/2014/12/maaliliselt-eesti-kinopildist-2014.html>
- „Kirsitubakast ja kriitikast. Vaidlus Rainiga“ (20.10.2014)
<http://filmijutt.blogspot.com/2014/10/kirsitubakast-ja-kriitikast-vaidlus.html>
- „Mängufilmikonverents: kõik räägivad rahapuudusest“ (19.09.2014)
<http://filmijutt.blogspot.com/2014/09/mangufilmikonverents-koik-raagivad.html>
- „Teet Teinemaa: autori surma oodates“ (14.05.2014)
<http://filmijutt.blogspot.com/2014/05/teet-teinemaa-autori-surma-oodates.html>
- „Tõde ja õudus. Perverdi teejuht HÖFF-ile“ (13.04.2014)
<http://filmijutt.blogspot.com/2014/04/tode-ja-oudus-perverdi-teejuht-hoffile.html>
- „Mida teha Sirbi filmirubriigiga?“ (28.01.2014)
<http://filmijutt.blogspot.com/2014/01/mida-teha-sirbi-filmirubriigiga.html>
- „Maali-neiuke. Parimad Eesti filmid aastal 2013“ (16.12.2013)
<http://filmijutt.blogspot.com/2013/12/maali-neiuke-parimad-eesti-filmid-2013.html>
- „Kertu, Mandariinid, Seltsimees Kim läheb lendu... ja teisi piikse“ (11.11.2013)
<http://filmijutt.blogspot.com/2013/11/kertu-mandariinid-seltsimees-kim-laheb.html>
- „Populismikiri Peetrile/Okupeeri oma müür“ (1.11.2013)
<http://filmijutt.blogspot.com/2013/11/populismikiri-peetrile-okupeeri-oma-muur.html>
- „Õnneks on meil veel torrent“ (19.07.2013)
<http://filmijutt.blogspot.com/2013/07/onneks-on-meil-veel-torrent.html>
- „Õlimäe õied“ (13.05.2013) <http://filmijutt.blogspot.com/2013/05/olimae-oied.html>
- „Neiu-Maali 2012- aasta parimad filmid Eesti kinodes“ (15.01.2013)
<http://filmijutt.blogspot.com/2013/01/parimad-filmid-eesti-kinodes-ad-2012.html>

Postitusi kokku: 119

Eesti filmi teemalisi postitusi: 12

<http://blondpoiss.blogspot.com/> „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“

- Hui, ma tagasi tulen / Я не вернусь (2014) (6.10.2014)
<http://blondpoiss.blogspot.com/2014/10/hui-ma-tagasi-tulen-2014.html>
- Elavad Pildid (2013) (9.03.2014) <http://blondpoiss.blogspot.com/2014/03/elavad-pildid-2013.html>
- Mandariinid (2013) (1.03.2014) <http://blondpoiss.blogspot.com/2014/03/mandariinid-2013.html>
- Kertu (2013) (24.02.2014) <http://blondpoiss.blogspot.com/2014/02/kertu-2013.html>
- Filmiraamatukogu (30.03.2013)
<http://blondpoiss.blogspot.com/2013/03/filmiraamatukogu.html>

Postitusi kokku: 58

Eesti filmi teemalisi postitusi: 5

<http://filmsportmuusika.blogspot.com/> „Raul ja kino“

- Oktoober kinos (16.11.2014) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2014/11/oktoober-kinos.html>
- Aprill kinos (20.05.2014) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2014/05/aprill-kinos.html>
- Märts kinos (23.04.2013) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2014/04/marts-kinos.html>
- Aasta 2013 kinos. Top 10 (11.02.2014) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2014/02/aasta-2013-kinos-top-10.html>
- November kinos (14.12.2013) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013/12/november-kinos.html>
- Oktoober kinos (14.11.2013) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013/11/oktoober-kinos.html>
- Free range (25.10.2013) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013/10/free-range.html>
- September kinos (20.10.2013) <http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013/10/ei-tea-miks-ma-ei-suuda-kuukokkuvotteid.html>
- August kinos (26.09.2013) http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013_09_01_archive.html
- Veebruar kinos (7.03.2013) http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013_03_01_archive.html
- Aasta 2012 kinos. Top 10 (30.01.2013) http://filmsportmuusika.blogspot.com/2013_01_01_archive.html

Postitusi kokku: 31

Eesti filmi teemalisi postitusi: 11

<http://filmifanaatik.blogspot.com/> „Filmifanaatik“

- Mandariinid (2013) (7.02.2014) <http://filmifanaatik.blogspot.com/2014/02/mandariinid-2013.html>
- Sügisball (2007) (26.11.2013) <http://filmifanaatik.blogspot.com/2013/11/sugisball-2007.html>

Postitusi kokku: 63

Eesti filmi teemalisi postitusi: 2

<http://raamatukava.wordpress.com/> „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“

- “Nullpunkt” Cinamonis ja Ekraanis (9.12.2014)
<http://raamatukava.wordpress.com/2014/12/09/nullpunkt-cinamonis-ja-ekraanis/>
- „Metskapten“ reedel, 31. oktoobril kell 20:45 ja laupäeval 1. novembril kell 11:10 ETV 2-s (30.10.2014) <http://raamatukava.wordpress.com/2014/10/30/metskapten-reedel-31-oktoobril-kell-2045-ja-laupaeval-1-novembril-kell-1110-etv-2-s/>
- “Suvi” esmaspäeval, 23. juunil ETV-s kell 21.20 (20.06.2014)
<http://raamatukava.wordpress.com/2014/06/20/suvi-esmaspaeval-23-juunil-etv-s-kell-21-20/>
- “Risttuules” Cinamonis ja Ekraanis (28.03.2014)
<http://raamatukava.wordpress.com/2014/03/28/risttuules-cinamonis-ja-ekraanis/>
- “Regina” pühapäeval, 16. märtsil kell 13.05 ETV2-s (10.03.2014)
<http://raamatukava.wordpress.com/2014/03/10/regina-puhapaeval-16-martsil-kell-13-05-etv2-s/>
- “Valge Doomino” kolmapäeval, 4. detsembril ETV2-s kell 21.15 (01.12.2013)
<http://raamatukava.wordpress.com/2013/12/01/valge-doomino/>
- “Milarepa laulud” ETV 2-s neljapäeval, 3. septembril kell 13:40 (30.09.2013)
<http://raamatukava.wordpress.com/2013/09/30/milarepa-laulud-etv-2-s-neljapaeval-3-septembril-kell-1340/>
- “Meeletu” esmaspäeval, 24. juunil kell 16.00 ETV-s (20.06.2013)
<http://raamatukava.wordpress.com/2013/06/20/esmaspaeval-24-juunil-kell-16-00-etv-s-meeletu/>
- “Siin me oleme” esmaspäeval, 24. juunil kell 13.50 ETV-s (20.06.2013)
<http://raamatukava.wordpress.com/2013/06/20/esmaspaeval-24-juunil-kell-13-50-etv-s-siin-me-oleme/>
- “Taarka” reedel, 01. veebruaril kell 21:40 ETV-s (28.01. 2013)
<http://raamatukava.wordpress.com/2013/01/28/reedel-01-vebruaril-kell-2140-etv-s-taarka/>
- “Protsess” 16. jaanuaril kell 21.00 ja 19. jaanuaril kell 00.10 ETV2-s (14.01.2013)
<http://raamatukava.wordpress.com/2013/01/14/16-jaanuaril-kell-21-00-ja-19-jaanuaril-kell-00-10-etv2-s-protsess/>

Postitusi kokku:204

Eesti filmi teemalisi postitusi: 11

<http://nahtud-nagemata.blogspot.com/> „Nähtud ja nägemata“

- Nullpunkt (5.12.2014) <http://nahtud-nagemata.blogspot.com/2014/12/nullpunkt.html>

Postitusi kokku: 304

Eesti filmi teemalisi postitusi: 1

<http://filmigurmaan.blogspot.com/search/label/Eesti%20filmid> „Almost famous“

- TIPTEHNOLOOGIA KINOSAALIS. AGA VEEBIS? (17.12.2014)
<http://filmigurmaan.blogspot.com/2014/12/tiptehnoloogia-kinosaalis-aga-veebis.html>
- ELAVAD PILDID (2013) (21.03.2014)
<http://filmigurmaan.blogspot.com/2013/03/elavad-pildid-2013.html>

Postitusi kokku: 21

Eesti filmi teemalisi postitusi: 2

<http://harrastuskriitikud.blogspot.com/> „Harrastuskriitikud“

- Kino: Kosmos IMAX ja "Kääbik: Viie väe lahing" (27.12.2014)
<http://harrastuskriitikud.blogspot.com/2014/12/kino-kosmos-imax-ja-kaabik-viie-va.html>
- Kino: Nullpunkt (6.12.2014) <http://harrastuskriitikud.blogspot.com/2014/12/kino-nullpunkt.html>

Postitusi kokku: 48

Eesti filmi teemalisi postitusi: 2

<http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9> „Malcolmi filmiblogi“

- Mandariinid (04.11.2013)
<http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9&title=mandariinid&more=1&c=1&tb=1&pb=1>
- Kertu (03.11.2013)
<http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9&title=kertu&more=1&c=1&tb=1&pb=1>
- Okupeeri oma müür (29.10.2013)
<http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9&title=okupeeri-oma-m-u-ur&more=1&c=1&tb=1&pb=1>
- Free Range (12.10.2013) <http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9&title=free-range&more=1&c=1&tb=1&pb=1>

Postitusi kokku: 19

Eesti filmi teemalisi postitusi: 4

<http://nuxxmovies.blogspot.com/> „Nuxxmovies“

- Kust tuleb tolmu ja kuhu kaob raha 2013 [KINO] (8.10.2013)

Postitusi kokku:160

Eesti filmi teemalisi postitusi: 1

<http://uuedeestifilmid.wordpress.com/> „Uued Eesti filmid“

- Nullpunkt (2.12.2014) <http://uuedeestifilmid.wordpress.com/2014/12/02/nullpunkt/>
- Dokumentaalilainel (7.11.2014)
<http://uuedeestifilmid.wordpress.com/2014/11/07/dokumentaalilainel/>
- Filmikonkurss (22.10.2014)
<http://uuedeestifilmid.wordpress.com/2014/10/22/filmikonkurss/>
- Kirsitubakas (14.10.2014)
<http://uuedeestifilmid.wordpress.com/2014/10/14/kirsitubakas/>

Postitusi kokku: 4

Eesti filmi teemalisi postitusi: 4

<http://vaskuss.blogspot.com/> „Must ja valge“

- MANDARIINID (Tangerines. Zaza Urusahdze,2013) (25.10.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/10/mandariinid-tangerines-zaza-urusahdze.html>
- VEREGRUPP (Leeni Linna 2013) (5.10.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/10/veregrupp-leeni-linna-2013.html>
- KUST TULEB TOLM JA KUHU KAOB RAHA (Ene- Liis Semper, Tiit Ojasoo, 2013) (2.10.2013) <http://vaskuss.blogspot.com/2013/10/kust-tuleb-tolm-ja-kuhu-kaob-rah-ene.html>
- FREE RANGE/BALLAAD MAAILMA HEAKSKIITMISEST (Veiko Õunpuu, 2013) (21.09.2013) <http://vaskuss.blogspot.com/2013/09/free-range-ballaad-maailma.html>
- SUUR SÕJAMÄE (Aljona Suržikova, 2013) (13.09.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/09/suur-sojamae-aljona-surzikova-2013.html>
- ÕLIMÄE ÕIED (Heilika Pikkov, 2013) (10.05.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/05/olimae-oied-heilika-pikkov-2013.html>
- VIRU: VABADUSE SAATKOND (Margit Kilumets, 2013) (8.04.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/04/viru-vabaduse-saatkond-margit-kilumets.html>
- HIITE LUMMUS (Rein Maran, 2013) (22.03.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/03/hiite-lummus-rein-maran-2013.html>
- KOHTUMÕISTJA (THE ARBITER. Kadri Kõusaar, 2013) (15.03.2013)
<http://vaskuss.blogspot.com/2013/03/kohtumois-tja-arbiter-kadri-kousaar-2013.html>

- LISA LIMONE JA MAROC ORANGE: TORMAKAS ARMULUGU (Mait Laas, 2013) (14.03.2013) <http://vaskuss.blogspot.com/2013/03/lisa-limone-ja-maroc-orange-tormakas.html>
- KARIKAKRAMÄNG II (ANDRES JA KATRIN MAIMIK, JAN-ERIK NÕGISTO, ELINA NAAN. 2013) (25.02.2013) <http://vaskuss.blogspot.com/2013/02/karikakramang-ii-andres-ja-katrin.html>
- ELAVAD PILDID (HARDI VOLMER, 2013) (25.02.2014) <http://vaskuss.blogspot.com/2013/02/elavad-pildid-hardi-volmer-2013.html>

Postitusi kokku: 44

Eesti filmi teemalisi postitusi: 12

<http://kinoglaza.blogspot.com/> „КИНОГлаза“

- "Elavad pildid" (2013) (9.06.2014) <http://kinoglaza.blogspot.com/2014/06/elavad-pildid-2013.html>
- "Ideaalmaastik" (1980) (2.06.2014) <http://kinoglaza.blogspot.com/2014/06/ideaalmaastik-1980.html>
- "Kurepoeg" (1967) (26.01.2014) <http://kinoglaza.blogspot.com/2014/01/kurepoeg-1967.html>
- "Sprott võtmas päikest" (1992) (8.01.2014) <http://kinoglaza.blogspot.com/2014/01/sprott-votmas-paikest-1992.html>
- "Sõda" (1987) (5.10.2013) <http://kinoglaza.blogspot.com/2013/10/soda-1987.html>

Postitusi kokku: 69

Eesti filmi teemalisi postitusi: 5

<http://filmiarmastus.blogspot.com/> „Filmid, mida vaatan“

- „Kirsitubakas“ (15.12.2014) <http://filmiarmastus.blogspot.com/2014/12/kirsitubakas.html>
- „Nullpunkt“ (15.12.2014) <http://filmiarmastus.blogspot.com/2014/12/nullpunkt.html>

Postitusi kokku: 4

Eesti filmi teemalisi postitusi: 4

Lisa 2. „Kirsitubaka“ teemalised artiklid filmiblogides, Sirbis ja Mürilehes

Postitused filmiblogides

1. <http://filmsportmuusika.blogspot.com/> „Raul ja kino“ Oktoober kinos (16.11.2014)
<http://filmsportmuusika.blogspot.com/2014/11/oktoober-kinos.html>
2. <http://filmijutt.blogspot.com/> „Pisut filmijuttu“ „Kirsitubakast ja kriitikast. Vaidlus Rainiga“ (20.10.2014) <http://filmijutt.blogspot.com/2014/10/kirsitubakast-ja-kriitikast-vaidlus.html>
3. <http://uuedeestifilmid.wordpress.com/> „Uued Eesti filmid“ Kirsitubakas (14.10.2014)
<http://uuedeestifilmid.wordpress.com/2014/10/14/kirsitubakas/>
4. <http://rlfstr.blogspot.com/> „Ralfi nurk“ -"CHERRY TOBACCO" (2014) (9.10.2014)
<http://rlfstr.blogspot.com/2014/10/cherry-tobacco-2014.html>
5. <http://filmiarmastus.blogspot.com/> „Filmid, mida vaatan“ „Kirsitubakas“ (15.12.2014) <http://filmiarmastus.blogspot.com/2014/12/kirsitubakas.html>

Artiklid Sirbis

6. „Kodumaine film risttuules või nullpunktis?“ Tõnu Karjatse (19.12.2014)
<http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/kodumaine-film-risttuules-voi-nullpunktis/>
7. „Autorifilmi (k)ohvrid“ Karlo Funk (24.10.2014) <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/autorifilmi-kohvrid/>
8. „Räägivad ja vaikivad ning välja tuleb päris“ Kairi Prints (24.10.2014)
<http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/raagivad-ja-vaikivad-ning-valja-tuleb-paris/>
9. „Higi ja tubaka lõhn“ Carmen Gray (17.10.2014) <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/film/higi-ja-tubaka-lohn/>
10. „Kirsitubakas“ valiti Karlovy Vary võistlusprogrammi (3.06.2014)
<http://www.sirp.ee/online-uudised/2014-06-03-15-34-33/>
11. Setumaal algasid mängufilmi „Kirsitubakas“ võtted (19.08.2013)
<http://www.sirp.ee/online-uudised/setumaal-algasid-maengufilmi-kirsitubakas-votted/>

Artiklid Mürilehes

12. „Armastama tardunud“ Birgit Drenkhan (7.11.2014)
<http://www.muurileht.ee/armastama-tardunud/>
13. „Maimikud mängivad kinolinal läbi sotsiaalseid kimbatusi“ –Emilie Toomela (8.10.2014) <http://www.muurileht.ee/maimikud-mangivad-kinolinal-labi-sotsiaalseid-kimbatusi/>
14. „Katrin ja Andres Maimiku uus film valiti Karlovy Vary võistlusprogrammi“ (5.06.2014) <http://www.muurileht.ee/katrin-ja-andres-maimiku-film-karlovy-varyl/>
15. „Aasta filmi tiitlile pürgib viis kodumaist linateost“ (30.12.2013)
<http://www.muurileht.ee/aasta-filmi-tiitlile-purgib-vii-kodumaist-linateost/>
16. „Vihjamisi filmiaastast 2014“ (25.12.2013) <http://www.muurileht.ee/vihjamisi-filmiaastast-2014/>

Lisa 3. Kodeerimisjuhend („Kirsitubakas“)

A. Teksti tunnused

A1. Järjekorra number

A2. Pealkiri

A3. Ilmumise kuupäev (pp/kk/aaaa)

A4. Väljaanne

1. Filmiblogid

„Pisut filmijuttu“ (filmijutt.blogspot.com)

„Ralfi nurk“ (rlfstr.blogspot.com)

„Raul ja kino“ (filmsportmuusika.blogspot.com)

„Uued Eesti filmid“ (uudeestifilmid.blogspot.com)

„Filmid, mida vaatan“ (filmiarmastus.blogspot.com)

2. Kultuuriväljaanne:

Müürileht

Sirp

A5. Artikli žanr

1. Arvustus
2. Arvamuslugu
3. Intervjuu
4. Portreelugu
5. Reportaaž
6. Uudis

Lisa 4. Eesti filmid 2013-2014

Allikas: Eesti Filmi Andmebaas (www.efis.ee)

2013

Dokumentaalfilmid

1. „Armastus käib kõhu kaudu“ - Maria Kivirand
2. „August välja“ - Peeter Murdmaa
3. „Eesti loodus: Alam-Pedja“ - Remek Meel
4. „Fragile. Nägemiseni laval“ - Vahur Laipea
5. „Heino Eller. Quinta Essentia“ - Dorian Supin
6. „Hiite lummus“ - Rein Maran
7. „Kelly“ - Andzei Matsukevits, Roman Neimann
8. „Kullaketrajad“ - Kiur Aarma, Hardi Volmer
9. „Kust tuleb tolm ja kuhu kaob raha“ - Tiit Ojasoo, Ene- Liis Semper
10. „Kuumad naised vabast tahtest“ - Aivo Spitsnok
11. „Lihast ja luust“ - Anna Hints
12. „Looduslikud pühapaigad Eestis“ - Rein Maran
13. „Meretagused“ - Mark Soosaar
14. „Minut ja lammas“ - Mirjam Matiisen
15. „Neljas“ - Liis Lepik
16. „Okupeeri oma müür“ - Artur Talvik, Peeter Vihma
17. „Õlimäe õied“ - Heilika Pikkov
18. „Paberist linn“ - Jaak Kilmi
19. „Piimariik“ - Vahur-Paul Põldma
20. „Rasmus, kormonauudid ning...“ - Mark Soosaar
21. „Raudteemaja nr 3“ - Karin Reinberg
22. „Reaktiivkodanik Jaan Muna“ - Jaan- Jürgen Klaus
23. „Suur- Sõjamäe“ - Aljona Suržikova
24. „Tõnis Laanemaa“ - Bruno Uustal
25. „Tulekahju paine“ - Riho Västrik
26. „Ühendav usk“ - Elo Selirand
27. „Üheshingamine“ - Maureen Castle Tusty
28. „Veel üks laul“ - Liis Nimik
29. „Velofoofid“ - Jaan Tootsen
30. „Veregrupp“ - Leeni Linna
31. „Verised Majad“ - Toomas Lepp
32. „Viru. Vabaduse saatkond“ - Margit Kilumets, Andres Lepasar
33. „Võidupäeva ootus Siberi Haida külas“ - Vahur Laipea

Täispikad mängufilmid

1. „Elavad Pildid“ - Hardi Volmer
2. „Free Range. Ballaad maailma heakskiitmisest“ - Veiko Õunpuu
3. „Kertu“ - Ilmar Raag
4. „Kohtumõistja“ - Kadri Kõusaar
5. „Mandariinid“ - Zaza Urušadze
6. „Väikelinna detektiivid ja Valge Daami saladus“ - Rene Vilbre

Animafilmid

1. „Ada + Otto“ - Ülo Pikkov
2. „Limonaadi lugu“ - Vallo Toomla
3. „Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu“ - Mait Laas
4. „Liivamees“ - Pärel Tall
5. „Miriami tuulelohe“ - Riho Unt
6. „Suur Maalritöö“ - Aina Järvine, Meelis Arulepp

2014

Dokumentaalfilmid

1. „Allan“ - Arko Okk
2. „Ballettmeister“ - Ruti Murusalu
3. „Dora Gordine: Ars Gratia Artis“ - Annaleena Piel Linna
4. „Einasto 15577“ - Helle Karis
5. „Ester Mägi. Kadents ja teema“ - Vahur Laipea
6. „EuroEufooria“ - Ermo Säks
7. „Grand Pas“ - Toomas Järvet
8. „Heinz Valk“ - Kristjan Svirgsden
9. „Järjekord“ - Jaak Kilmi, Aleksandr Heifets
10. „Kahe maailma vahel“ - Liis Lepik
11. „Kajaka teoreem“ - Joosep Matjus
12. „Kirjaniku elu“ - Tõnu Aru, Eve Ester
13. „Koguja“ - Mati Põldre
14. „Kõnelused olematus ruumis“ - Priit Pääsuke
15. „Kuidas ma Aafrikat päästsin“ - Kullar Viimne
16. „Kurvits lootuse tänavalt“ - Vahur Laipea
17. „Looduslaps“ - Anu Aun
18. „Lusmägi INC“ - Marta Pulk
19. „Maastiku mustrid“ - Riho Västrik
20. „Meedik“ - Janno Jürgens
21. „Muhu: ätsed ja roosid“ - Kadriann Kibus
22. „Otsides valgust“ - Heini Drui

23. „Päike on hea laps“ - Vahur Laiapea
24. „PMR“ - Kristina Norman, Meelis Muhu
25. „Riigivargad“ - Manfred Vainokivi
26. „See olengi mina“ - Vahur Laipea
27. „Sisekõla“ - Madis Reimund

Täispikad mängufilmid

1. „Kirsitubakas“ - Andres Maimik, Katrin Maimik
2. „Ma ei tule tagasi“ - Ilmar Raag
3. „Maastik mitme kuuga“ - Jaan Toomik
4. „Nullpunkt“ - Mihkel Ulk
5. „Risttuules“ - Martti Helde

Animafilmid

1. „Isand“ - Riho Unt
2. „Lendurid koduteel“ - Priit Pärn, Olga Pärn
3. „Must stsenaarium“ - Kristjan Holm
4. „Papa“ - Girlin Bassovskaja
5. „Põhjataht“ - Mattias Mälk
6. „Tantsija“ - Triin Sarapik-Kivi, Piret Sigus, Marili Sock, Malle Valli
7. „Teisel pool metsa“ - Anu-Laura Tuttelberg
8. „XYZtopia“ - Martinus Daane Klemet

Lisa 5. Tabel: Kõik postitused filmiblogides perioodil november 2014- jaanuar 2015

Tabel 8: Kõik postitused filmiblogides perioodil november 2014- jaanuar 2015

Blogi nimi	Arvustus	Arvamus- lugu	Intervjuu	Portree- lugu	Reportaa ž	Uudis
http://rlfstr.blogspot.com/ „Ralfi nurk“	70	0	0	0	0	0
http://martraun.wordpress.com/ „Ma armastan filme“	14	0	0	0	0	0
http://filmijutt.blogspot.com/ „Pisut filmijuttu“	7	1	0	0	0	1
http://blondpoiss.blogspot.com/ „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“	2	0	0	0	0	0
http://filmsportmusika.blogspot.com/ „Raul ja kino“	2	0	0	0	0	0
http://filmifanaatik.blogspot.com/ „Filmifanaatik“	2	0	0	0	0	0
http://raamatukava.wordpress.com/ „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“	16	0	0	0	0	27
http://nahtudnagemata.blogspot.com/ „Nähtud ja nägemata“	61	0	0	0	0	0
http://filmigurmaan.blogspot.com/ „Almost famous“	1	1	0	0	0	1
http://www.eksil.net/blog/index.php?blog=9	6	0	0	0	0	0

„Malcolmi filmiblogi“						
http://nuxxmovies.blogspot.com/ „Nuxxmovies“	9	0	0	0	0	0
http://uuedeestifilmid.wordpress.com/ „Uued Eesti filmid“	0	0	0	0	0	3
http://kinoglaza.blogspot.com/ „КИНОГлаза“	16	0	0	0	0	0
http://filmiarmastus.blogspot.com/ „Filmid, mida vaatan“	26	0	0	0	0	0
http://filmikosmos.blogspot.com/ „KOSMOS“	1	0	0	0	0	0
http://allmoviesilike.blogspot.com/ „Head uued ja vanad filmid“	52	0	0	0	0	0
http://laurenceboyce.weebly.com/blog „Laurence Boyce“	3	0	0	0	0	0
http://trakyllmaprokrastineerinj2lle.blogspot.com/ „trakyllmaprokrastineerinj2lle“	39	0	0	0	0	0
http://rassuhorror.blogspot.com/ „Rassu õudusfilmiblogi“	8	0	0	0	0	0
http://filmikeeks.blogspot.com/ „Roberti filmi- ja mänguelamused“	8	0	0	0	0	0

http://filmsmusic.blogspot.com/ „Filmidest ja muusikast“	0	1	0	0	1	0
http://filmiblogi.blogspot.com/ „Filmiblogi“	3	0	0	0	0	0
https://filmterminal.wordpress.com/ „Terminal“	20	0	0	0	0	17
http://tuulifilmiblogi.blogspot.com/ „Tuuli vaatab filme“	15	0	0	0	0	0
Kokku:	381	3	0	0	1	49

Lisa 6. Tabel: Eesti filmiblogide Eesti filmi teemalised postitused november 2014- jaanuar 2015

Tabel 9: Eesti filmiblogide Eesti filmi teemalised postitused november 2014- jaanuar 2015

Blogi nimi	Eesti filmi teemalised postitused	Postitusi kokku
http://rlfstr.blogspot.com/ „Ralfi nurk“	2	70
http://martraun.wordpress.com/ „Ma armastan filme“	0	14
http://filmijutt.blogspot.com/ „Pisut filmijuttu“	2	9
http://blondpoiss.blogspot.com/ „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“	0	2
http://filmsportmuusika.blogspot.com/ „Raul ja kino“	1	2
http://filmifanaatik.blogspot.com/ „Filmifanaatik“	0	2
http://raamatukava.wordpress.com/ „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“	6	43
http://nahtud-nagemata.blogspot.com/ „Nähtud ja nägemata“	1	61
http://filmigurmaan.blogspot.com/ „Almost famous“	1	3
http://www.eksiil.net/blog/index.php?blog=9 „Malcolmi filmiblogi“	0	6
http://nuxxmovies.blogspot.com/ „Nuxxmovies“	0	9
http://uudeestifilmid.wordpress.com/ „Uued Eesti filmid“	3	3
http://kinoglaza.blogspot.com/ „КИНОГлаза“	0	16
http://filmirmastus.blogspot.com/ „Filmid, mida vaatan“	2	26
http://filmikosmos.blogspot.com/ „KOSMOS“	0	1
http://allmoviesilike.blogspot.com/ „Head uued ja vanad filmid“	2	52
http://laurenceboyce.weebly.com/blog	0	3

„Laurence Boyce“		
http://trakyllmaprokrastineerinj2lle.blogspot.com/ „trakyllmaprokrastineerinj2lle“	3	39
http://rassuhorror.blogspot.com/ „Rassu õudusfilmiblogi“	0	8
http://filmikeeks.blogspot.com/ „Roberti filmi- ja mänguelamused“	0	8
http://filmsmusic.blogspot.com/ „Filmidest ja muusikast“	0	2
http://filmiblogi.blogspot.com/ „Filmiblogi“	2	3
https://filmterminal.wordpress.com/ „Terminal“	0	37
http://tuuli-filmiblogi.blogspot.com/ „Tuuli vaatab filme“	0	15
Kokku:	25	434

Lisa 7. Tabel: Eesti filmi teemalised postitused filmiblogides november 2014- jaanuar 2015 žanriline jaotus

Tabel 10: Eesti filmi teemalised postitused filmiblogides november 2014- jaanuar 2015 žanriline jaotus

Blogi nimi	Arvustus	Arvamus- lugu	Intervjuu	Portree- lugu	Reportaaž	Uudis
http://rlfstr.blogs.pot.com/ „Ralfi nurk“	2	0	0	0	0	0
http://martraun.wordpress.com/ „Ma armastan filme“	0	0	0	0	0	0
http://filmijutt.blogspot.com/ „Pisut filmijuttu“	0	1	0	0	0	1
http://blondpoiss.blogspot.com/ „Onu Kalveri lühijutud liikuvate piltide ainetel“	0	0	0	0	0	0
http://filmsportmuusika.blogspot.com/ „Raul ja kino“	1	0	0	0	0	0
http://filmifanaatik.blogspot.com/ „Filmifanaatik“	0	0	0	0	0	0
http://raamatukava.wordpress.com/ „Loe seda, mida sa filmis ei näinud“	1	0	0	0	0	5
http://nahtudnagemata.blogspot.com/	1	0	0	0	0	0

„Nähtud ja nägemata“						
http://filmigurm.aan.blogspot.com/ „Almost famous“	0	0	0	0	0	1
http://www.eksii1.net/blog/index.php?blog=9 „Malcolmi filmiblogi“	0	0	0	0	0	0
http://nuxxmovies.blogspot.com/ „Nuxxmovies“	0	0	0	0	0	0
http://uuedeestifilmid.wordpress.com/ „Uued Eesti filmid“	0	0	0	0	0	3
http://kinoglaza.blogspot.com/ „КИНОГлаза“	0	0	0	0	0	0
http://filmiaromas.blogspot.com/ „Filmid, mida vaatan“	2	0	0	0	0	0
http://filmikosmos.blogspot.com/ „KOSMOS“	0	0	0	0	0	0
http://allmoviesilike.blogspot.com/ „Head uued ja vanad filmid“	2	0	0	0	0	0
http://laurenceboyce.weebly.com/blog „Laurence Boyce“	0	0	0	0	0	0

http://trakyllmap.rokrastineerinj21le.blogspot.com/ „trakyllmaprokrastineerinj21le“	3	0	0	0	0	0
http://rassuhorror.blogspot.com/ „Rassu õudusfilmiblogi“	0	0	0	0	0	0
http://filmikeeks.blogspot.com/ „Roberti filmija mänguelamused“	0	0	0	0	0	0
http://filmsmusic.blogspot.com/ „Filmidest ja muusikast“	0	0	0	0	0	0
http://filmiblogi.blogspot.com/ „Filmiblogi“	2	0	0	0	0	0
https://filmterminal.wordpress.com/ „Terminal“	0	0	0	0	0	0
http://tuulifilmiblogi.blogspot.com/ „Tuuli vaatab filme“	0	0	0	0	0	0
	14	1	0	0	0	10

Lisa 8. Tabel: Filmi „Kirsitubakas“ kajastused filmiblogides 2013-2014

Tabel 11: Filmi „Kirsitubakas“ kajastused filmiblogides 2013-2014

Blogi nimi	Arvustus	Arvamus- lugu	Intervjuu	Portree- lugu	Reportaaž	Uudis
„Filmid, mida vaatan“	1	0	0	0	0	0
„Pisut filmijuttu“	1	0	0	0	0	0
„Ralfi nurk“	1	0	0	0	0	0
„Raul ja kino“	1	0	0	0	0	0
„Uued Eesti filmid“	0	0	0	0	0	1

Lisa 9. Tabel: Filmi „Kirsitubakas“ kajastused Mürilehes ja Sirbi 2013-2014

Tabel 12: Filmi „Kirsitubakas“ kajastused Mürilehes ja Sirbi 2013-2014

Väljaandeni nimi	Arvustus	Arvamuslugu	Intervjuu	Portree-lugu	Reportaaž	Uudis
Mürileht	1	0	1	0	0	3
Sirp	1	1	0	0	2	2

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina Helen Räim

(sünnikuupäev: 19.06.1992)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Eesti filmi representatsioon Eesti filmiblogides ja ajakirjanduses“,

mille juhendaja on Ragne Kõuts-Klemm,

1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi

Tartus, 27.05.2015